

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimki nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogrske dežele za vse leto 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam poji, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterskopne petit-vrste po 12 h, če se se oznanilo tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopolni nad vse modre izrek mestnega stajništva mariborskega. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knaševih ulicah št. 5, tu sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Mariborski občinski zastop in mariborski trgovci.

Maribor, 4. julija.

Mariborski mestni očetje so v svojih brezmejnih skrbi, ohraniti strogo nemški značaj Maribora, sklenili odstraniti vse javne slovenske napise. Zlasti trgovcem bo strogo prepovedano, imeti nemško-slovenske napise. Kdor bo vključil tej strogi prepovedi ravnal drugače, zadene ga kazen, da se bo kmalu spametoval in poslušal nad vse moder izrek mestnega stajništva mariborskega.

Vse nemško mora biti torej in sicer »strammdeutsch«, kakor pravijo Nemci takrat, kadar mislijo svojemu nenaslednemu sosedu dati mogočno zaščito.

Splošno sodijo Slovenci, ki še niso bili v Mariboru — in teh je prav veliko — da je Maribor po pretežni večini nemško mesto, v katerem je le prav malo Slovencev, ki so pa še ti vsi tako že ponemčeni, da govore samo nemščino, vsled česar so kot Slovenci že popolnoma izginili z zemeljskega površja.

A to ni tako. Nemški časopisi sicer oznanjajo vedno z veliko trobento, da je Maribor izključno nemški, v katerem se peščica Slovencev izgubi kot kaplja vode v morju. Kdor pa je bil le parkrat v Mariboru, ve, da na ulicah, na trgu, v prodajalnicah, gostilnah, skratka po celotnem mestu nadkrikuje mlado-nemška slovenščina nemščino. Zlasti ob tržnih dnevih — katerih se nemški trgovci posebno veselijo, ko prihajajo v mesto okoličani, da si nabavijo svoje potrebščine, ne sliši s prav malimi izjemami drugega kot slovenske govorice. Mariborski občinski svetniki, ki hočejo ohraniti nemški značaj mariborski, naj se potrudijo take dneve nekoliko po mestu, naj gredo od prodajalne do prodajalne in prekmalu bodo morali

priti do prepričanja, da je značaj mariborskega mesta slovenski, ker ga vzdržujejo vendarle samo Slovenci, od katerih se mariborski trgovci žive. Sicer mora biti to znano mestnemu občinskemu zastopu mariborskemu, toda ta je v svoji slepi strasti za preblašeno nemščino vključil temu storil sklep, iz katerega se razvidi vsa nadutost, katere preveva vse one nemške zagrizence, ki hočejo do zadnje koreninice uničiti vse, kar ni nemškega, pa naj potem vsak razsodni človek imenuje tako početje surov napad na najprimitivnejše pravice narodove.

Da je sklep mariborskega občinskega sveta brez smisla in brez vsake realne podlage ter da so mariborski trgovci navezani izključno na slovenske stranke, spričuje izjava nekega mariborskega trgovca, ki je ponosen na svoje nemštvo: »Ach, was wissen die Stadtväter! Unsere Existenz haben wir nur den Slovenen zu verdanken, durch die Marburger (meščane!) möchten wir schon längst zugrunde gehen!« Ta izjava je tako značilna za mariborske razmere, da ne rabi nobenega komentarja. Mariborski trgovci so odvisni le od Slovencev in če ti nehajo biti njihovi odjemalci, potem naj zapro svoje štafune, če hočejo sebi dobro. Mariborski Nemci in nemčurji si naročajo svoje potrebščine iz Gradca, saj ga imajo kar pred nosom in je splošno znano, da gre mariborski Nemec za vsako malenkost v Gradec. In zakaj to? Ker imponira nositi obleko, kupljeno v Gradcu in ker življa najbrž bolj teknejo! Vsaj o imponiranju vedo nemške Mariborčanke vedno veliko povedati!

Vse mariborske prodajalne imajo slovenske uslužbenke. Teh bi gotovo ne imele, če bi jih kravovo ne potrebovale. In kako prijazni so ti prodajalci! Tu vabljivo kliče pomočnik:

»Očka, le sem, vse dobite po najnižji ceni!« tam zopet vabi trgovski vajenec mamice, naj si kupijo pri njegovem gospodarju obleke, drugod zopet gospodar sam priporoča svoje blago — vse v slovenskem jeziku!

In pri takih razmerah stori občinski svet v »nemškem« Mariboru sklep, ki se naravnost norčuje iz mariborskih trgovcev! Kdo si more misliti, da bodo potem Slovenci, ki si nabavljajo svoje potrebščine v Mariboru, hodili nakupovat v trgovine, ki bodo mesto sedanjih nemško-slovenskih napisov imele samo-nemške! Tisti časi so že kolikortoliko minuli, ko so naši kmetijski ljudje hodili rod za rod v nemško trgovino, če so bili dobro postreženi, pri tem pa niso vedeli, da pitajo svojega sovražnika, ki jim ob ugodnem času zavije vrat. Dandanes so Slovenci in tudi štajerski vsaj toliko narodno probujeni, kakor štajerski nemški Mihi! Ako mariborski trgovci ne bodo respektirali jezika, čigar ljudstvu se imajo zahvaliti za svojo eksistenco, naj posledice potem sami sebi pripisujejo ali pa naj gredo svoj modri občinski svet potegniti tako za ušesa, kot se spodobi in je potreba. Zato bodemo skrbno pazili, kje bode izginila tabla s slovenskim napisom in poskrbimo tudi prav gotovo za to, da bode naše slovensko ljudstvo o tem natanko poučeno in da se bo ogibalo takih trgovin. Kakor vi z nami, tako mi z vami, videti hočemo, kdo bo odnehal.

Se eno »resno besedo ob resnem času!« Maribor je gotovo bolj slovensko mesto nego zagrizeno Celje. A poglejmo slovenske trgovce v Celju, kako dobro izhajajo! Akoravno jih nemški celjski zagrizenci bojkotirajo, kjer jih morejo, imajo vendar prav dobre odjemalce v okolici. Kar je v Celju mogoče, se kaj lahko tudi v Mariboru zgodi. Skrb slovenskih krogov mora biti, da privabijo čim več resnično narodnih trgovcev v Maribor, slovenske odjemalce pa opo-

zore na domače ljudi. Mladim poštnim trgovcem naj bi šle štajerske slovenske posojilnice kolikor mogoče na roke in trdno sem prepričan, da bi imeli trgovsko izobraženi Slovenci v Mariboru briljantno prihodnost. Popravimo, kar je zakrivila dosedanja narodna mladost, pokažimo oholemu Nemcu, da znamo varovati svoj najdražji biser — narodnost in prihodnost je naša! Brez naše narodne zavesti pa se bodo tla vedno razmikala pod nami, dokler nas ne požre prepad vsenemške misli!

L—č—n.

Na adresi deželnega šolskega sveta v Ljubljani.

Glede šol. vprašanja na Jesenicah so postale komplikacije v zadnjem času velezanimive. Zadeva se je predložila naučnemu ministrstvu na Dunaju v končno rešitev. Vzemimo torej slučaj, ki je najbolj verjeten, da, skoro neizogiben, da potrdi naučno ministrstvo sklep našega deželnega šolskega sveta. Sežidala se bo slovenska štirirazrednica na Savi, obenem pa bo že stala le tam tudi nemška štirirazrednica, ki jo postavi švabsko društvo »Deutsche Schule«. Začudenjem bo opazil popotnik, ki bo prišel s Koroške Bele na Jesenice, lepo štirirazrednico med Koroško Belo in Javornikom, dobre četrt ure hoda od te zopet na Savi novo slovensko štirirazrednico, skoro njej nasproti nemško štirirazrednico in dobrih 5 minut dalje na Jesenicah samih staro slovensko štirirazrednico. Torej v teku dobre pol ure cele štiri štirirazrednice. Ali ni to dovolj napredno? Če greš po Notranjskem ali Dolenjskem, lahko prehošiš v nekaterih krajih pol dneva okoli obljudene vasi, predno bodeš našel kako borno dvorazrednico za 300 otrok. Kako torej, da je bil deželni šolski svet ravno naši dolini tako naklonjen, da nas je obdaril s tako preobilico šol? Mnogo krivde pade na občino in na krajni šolski

svet na Jesenicah, ker sta obadva zahtevala štirirazrednico na Savi in šele izprevidela svojo napako, ko je bilo vse prepozno. Ne najmanjši del krivde pa nosi deželni šolski svet, ki bi moral kot centralna šolska oblast za Kranjsko imeti pregled čez vso šolsko taktiko v naši deželi. Če je izprevidel, da je splošna zahteva občine za šolo po koroškem vzorcu pogubna, bi moral izprevideti tudi to, da je cela razporeditev šol v občini Jesenice za občino samo in nje soseseke pogubna. V tem oziru je delovanje deželnega šolskega sveta za Štajersko in tudi za Koroško vse drugačno. Sedaj pa, ko je upravno sodišče, kakor je to prinesel tudi »Slovenski Narod«, razsodilo indirektno tudi za šolske razmere v naši občini, da morajo otroci s Senožet, ako to zahteva občina Jesenice, obiskovati šolo svoje občine, smo radovedni za koga bo stala nova štirirazrednica na Savi. Brez otrok s Senožet se komaj izplača kot dvorazrednica, in v vsakem oziru bi bilo bolj praktično, ko bi se med Jesenicami in Savo sezidalo novo poslopje za skupno šolo. Da torej nova štirirazrednica na Savi ni odgovarjala nikaki učni potrebi, marveč le dvem občinam škodljivi taktiki švabskega tovarniškega vodstva, sedaj ni mogoče prezreti. To vae se pa še pomnoži z novo zahtevo tovarniškega vodstva, namreč, da naj podeli deželni šolski svet nemški štirirazrednici pravico javnosti. Torej šulferajnska šola, v kateri se slovensčina sploh ne poučuje, ki v nobenem oziru ne odgovarja tudi glede vzgoje mladine vseobčim zahtevam, v kateri se (služaji so na razpolago) otroci ne nauče niti pošteno brati in pisati, kaj še računati, ki je postavljena le v to svrhu, da fanatizira nemško dečo proti slovensčini, slovenski deci pa zamori narodni čut, ne da bi jo sploh naučili kaj, kar bi ji moglo pozneje koristiti. Šola, ki je postavljena na Savi v to svrhu, da

LISTEK.

Ko žare kresovi...

Vitoj Feodor Jelenc.

(Dalje.)

Kako tajinstvena in skrivnostno-mogočna si priroda, ko žare po gorah kresovi, kako veličastna in opojna je noč v temnem gozdu na kresni večer... Tampatam na gori še gori kres, plamen se spenja kvišku, trepeti in ugasuje, naokoli pa doni vesela pesem, ki se razlega od hriba do hriba, potem pa pojenjuje in zdi se ti, da slišiš samo polglasne besede, ki jih šepeta na lestvi zaljubljen fant svoji punci; zdi se ti, da je ves zrak preplavljen in nasičen z veselo pesmijo, zdi se ti, da se potaja vsenaokoli novo življenje in zdi se ti, da razločno slišiš tih sprev, ki se dviga iz potoka, zdi se ti, da razločno slišiš tiho šepetanje dehteče šarnice, ki se sklanja k svoji družici, kakor se sklanja fant k svoji punci in ji šepeta lepe fraze o ljubezni in drugih takih neumnostih.

Ali to so le sanje.

To so sanje, ki jih sanjaš na

kresni večer sam v tišem gozdu v onem večnem svetišču prirode, ko skozi vrhove dreves lebdi lahen vetrič, ki dviga na potoku male valčke, ki se nalahno razbijajo ob kamenju, ki leži v strugi, ali pa na bregu. To so sanje onega večera, ki ga obdaja sto in sto pravljic s temo in tajinstvenostjo, a s srečo za onega, kdor razume to tajinstvenost.

Tolikanj takih večerov sem presanjal v tihih gozdih, ali danes samo želim in hrepenim, da bi jih mogel še kdaj presanjeti...

Tako ozka in temna se mi je naenkrat zazdela sobica, ki živim v nji, zdela se mi je, da pada strop in da se bližajo stene, da me stisnejo in zmečkajo... In šel sem ven, šel sem daleč ven iz mesta ob morskimi obali in čakal noči...

In v takih tihih večerih se mi zazdi, da se mi vrača življenje; toda to so samo hipi, nekaj divjega in nemirnega čutim, da se pretaka po mojih žilah, moje srce je prepojeno z željami in koprnjenji; zdi se mi, da je perisprito mojega življenja ono divje, strastno in nebrzdano koprnjenje, uživanje, želje, kakor poje moj prijatelj Helenov:

„To so želje nenasitne,
želje pogubljene duše
po deviškostem mesu!“

V takih večerih se mi včasih zazdi, da sem močen, visok, da bi mogel stresti raz sebe one okove, da bi se mogel popeti iz blata, ki sem zagazil do vratu vanj, da mi že skoro sili v usta, da me duši...

A zakaj bi se človek boril za zmago, ali ni lepše propasti v boju, kakor v zmagi...?

Tu živim, tu stojim, tu padem!

Stemnilo se je naokoli, in tam daleč se je dvigal medlosvetel obladi svetlobe nad mestom, sicer pa je vse temno. Le zdajnjadaj se je usul svetel in velik plamen svetlobe po morju iz velikega svetilnika... In takrat so valčki zablesteli v luči in se dvignili, kakor da bi hoteli potovati s svetlobo naokoli...

Ali svetloba beži brzo naokoli, sedaj padajo trakovi na morje, sedaj na skalnato obal in zopet se vračajo nazaj na morje...

Jaz pa sem sedel na skali in opazoval te trakove in predstavljaj sem si, da gore po morju kresovi, da padajo žarki naokoli, na svetle valove, ki se igrajo v blesteči luči.

Lep je tak večer na morju, a še lepši je, ko ga obdajajo spomini kakor kaka gloriola...

Da, Marta, dekle, ki sem te edino ljubil, ali se še morebiti spominjaš onega kresnega večera, ki sva ga preživela skupaj... Težko gotovo si ga že pozabila; a jaz, veruj mi Marta, ga nisem pozabil, kakor tudi tebe ne.

Marta, ali se spominjaš onega tihega večera, ki se je spuščal na zemljo lahno in počasi, ko naju je objemal polagoma in vedno bolj in bolj tihi mrak... Ali se spominjaš, Marta, onih kresov, ki so goreli po gorah, ki so blesteli in žareli, ali se spominjaš onih pesmi, ki si jih zvesto poslušala in polglasno se je pridružil tvoj nežni in krasni glas oni pesmi in se stapljal z njo...

Ali se spominjaš vsega tega?

Težko! Kajti prišel je trenutek, ko sem šel, ne vem, ali sem ti podal roko... a vem, da sem ti pogledal v one tvoje krasne oči, ki so mi bile in ki so mi še danes pol življenja, a mirne so bile tvoje oči in niso zatrepetale...

Marta! Marta! Ali se spominjaš onega večera, ko sem slonel pri tebi,

ko sem naslonil svojo glavo na tvoje devičanske grudi, kakor da bi hotel iz njih voliti miru in tolažbe... in tvoje mehke roke so me gladile po licih, potem pa si se sklonila k meni in začutil sem gorki in opojni dih tvojih rožni ust, iz tvojih lic je žarela toplota, ki sem jo čutil, ko so se dotaknila mojih, sklonila si se k meni in me poljubila — in poljuboval sem tvoje poljubne željne ustne ali Marta...

Marta, ali ni škoda, večna škoda pozabiti takih trenutkov, ki so tako nežni in čisti, ali danes je samo spomin nanje tako lep in blagodejen, da ga skrivam v dnu svojega srca, da ga ne bi onečastilo in oblatilo moje življenje. Tu doli v sreči je tvoja slika, samo tvoja slika, ki jo čuvam nad vse; samo tvoja slika je v mojem srcu, kakor že poje stari Šiško Menšetič:

U ruke ti sam da jednom srce moje,
da činiš od njega, što hočeš, gospoje,
da srce razrežeš, našla bi svoj obraz,
za kojimi pa venem i stinem kakor mraz!

Marta, stari so ti verzi, a vendar tako lepi in čisti.

(Konec prib.)

bi postali slovenski otroci ne-
spodobni za daljni duševni
razvoj ter obsojeni hlapčev-
sko delati švabstvu v prid, naj
sadhbi pravico javnosti, ne glede na
to, da so tri slovenske štirirazrednice
v bližini, ako se postavi še nova šola
na Savi. Delavci, ki ima 5 do 6 otrok,
in ki je od Švabov gmotno odvisen,
bo v tem trenutku, ko dobi nemška
šola pravico javnosti, pošiljal bodisi
iz nezavednosti, bodisi iz dobičkalov-
stva deco v nemško šolo, česar bi
morda sicer ne storil, ako bi ta šola
ne imela pravice javnosti. Nemških
otrok v obdobju ni niti za dvorazred-
nico, zakaj torej nemška štirirazred-
nica? Zakaj bi Nemci svojih otrok
ne pošiljali v slovensko šolo? In za-
kaj potem slovenska štirirazrednica
na Savi, ki bi v tem slučaju **stala**
prazna? O pravem času torej opo-
zarjamo deželni šolski svet, da z no-
vim odloki še bolj ne zmede šolske
zadeve na Jesenicah in na Koroški
Beli, kakor so že zmedene in zavo-
žene, kajti konec vsega je lahko ta,
da bode vse tri slovenske šole, ki so
stale ogromne vsote, — ostale prazne,
nemška šola pa bo natlačena polna,
ker tovarniško vodstvo ne bo zamu-
dilo z vsemi dopustni in nedopust-
nimi sredstvi gnati slovensko deco v
svoje — brloge.

Državni zbor.

Na Dunaju, 4. julija.

Med današnjo sejo se je mini-
strski predsednik baron Gautsch
vztrajno pogajal z voditelji raznih
strank, posebno s Čehi in Poljaki
v zadevi dnevnega reda za
ostale dni tekočega državno-
zbornega zasedanja. Sporaz-
umljenje se še ni doseglo. Dočim so
nekateri stranke za to, da se naj
prej razpravlja o kreditih za
alpske železnice, hočejo zopet
druge, predvsem Italijani, da se naj
prej vzame v razpravo italijanska
vseučilišna razprava. — Spo-
razumljenje se najbrže doseže v
jutrišnji seji na čelnikov
klubov.

V današnji seji je prišel z raz-
nimi interpelacijami na vrsto najni
predlog posl. dr. vit. Plačka, naj
se obrtni odsek proglasi v
permanenci, da bo rešil spre-
membo in popolnitev obrt-
nega zakona. Dasi je govorilo
proti nujnosti več poslancev, posebno
ostro posl. Schönerer, je bil pred-
log vendar sprejet.

Na predlog imunitetnega
odseka sta bila izročena sodišču
poljska poslanca Danielak in
Bomba.

Nato se je začelo razpravljati o
poročju davčnega odseka glede
spremembe davka od poslopij

Finančni minister dr. Kosel je
poudarjal, da predloga ustreza željam
raznih mest. Da bi se pa oziralo na
gotova glavna mesta, nikakor ni
mogoče. Deželna glavna mesta imajo

velike prednosti, in posebno ugod-
nosti, ki jih uživajo mesta Ino-
most, Celovec in Opava, se ce-
nijo na več stotisoč.

Končno je prišel v razpravo
nujni predlog za ločitev Avstrije
od Ogrske. Predlog je v dolgo-
trajnem govoru utemeljeval posl.
Stein z napadi na vlado. — Odgo-
varjal je obširno ministriki predse-
dnik baron Gautsch, toda Vsemenci
so ga neprestano hrupno motili. Pri
glasovanju je bila nujnost z veliko
večino odklonjena.

Med interpelacijami je omeniti
infamne denunciacije posl. Pom-
merja zaradi občinskih vo-
litev v Soštanju. Njegova inter-
pelacija mrgoli napadov na Slovence
in debelih laži.

Prihodnja seja bo jutri.

Vojna na Daljnem Vstoku.

Linevičovo poročilo.

General Linevič je poslal 3. t.
m. poročilo, da je sovražnik 30. junija
prodril v okolici Hejlungčenga do
vasi Linhukedzi, do gorekega pre-
laza deset vrst severno od Julangtse
in do vasi Gautsch. Sovražnika
smo odbili in ga prisilili, da se je
umaknil na svoje pozicije, kamor ga
je zasledovala naša konjenica.

1. julija so naši voji navalili na
sovražnika, ki je imel svoje pozicije
pri vasi Samojee, 16 vrst južno
od Liahunpena. Ob 7. uri zve-
čer smo naskokoma osvojili
po pripravljalnem artiljerijs-
kem boju utrjene sovražne
pozicije. Naši voji so sovražnika
zasledovali tri vrste daleč in uni-
žili en bataljon japonske pe-
hote.

Japonsko poročilo.

Iz Tokija se uradno poroča: 2. t.
m. smo potisnili šest milj severno od
Jushonga s težkimi izgubami proti
severu neko rusko konjeniško ko-
lono, ki je štela 400 mož. Japonci so
Ruse med umikanjem znova napadli
in jih razpršili. V jutro 1. t. m. smo
pregnati neki ruski konjeniški od-
delek, obstoječ iz 600 mož, iz Pri-
mulha, 13 milj severovzhodno od
Kanpinga. Istega dne smo napadli
ruski voj, obstoječ iz pehote, konje-
nice in artiljerije, severovzhodno od
Primulha. Boj je trajal do drugega
jutra. Ruse smo potisnili proti severu
z izgubo 400 mož. Mi smo izgubili
samo 90 mož.

Potopljene japonske ladje.

Dve japonski transportni
ladji, katerih ena se je zvala »To-
mimaru«, ste na potu z Japonskega
v Korejo zadeli ob mine ter se
potopili. Na krovu ste imeli 900
konjenikov s konji, 4 velike topove
in mnogo drugega vojnega materijala.

Štabni kapitan Mihajlov, ki je
v ujetništvu na Japonskem, je poslal
»Ruskemu Invalidu« brzojavko, v ka-
teri zatrjuje, da so se Japoncem v
bitki pri Taušimi potopile tele ladje:

Oklopnica »Asahi«, oklopni križariki
»Idzuma« in »Ivate«, pet križark
drugega razreda in osem torpedovk.
Hudo poškodovane pa so bile tele
ladje: Oklopnice »Mikasa«, »Siki-
šima«, »Fudzi« in »Icutišima«,
križarke »Misine«, »Kasuga«, »Si-
toze«, »Akaši«, »Suma« in »Ka-
sagi«, šest križark II. reda in osem
torpedovk. V celom se je torej Ja-
poncem potopilo 16 ladij, težko po-
škodovanih pa je bilo 24 ladij.

Češke paralelke v Opavi.

Dunaj, 4. junija. V današnji
seji češkega kluba je poročal
posl. Hruby, da so vesti, da se
češke vzporednice na učiteljsko v
Opavi premeste v Ostravo, zlobna
nemška izmišljotina, da raz-
burijo snova javnost ter omečajo
vlado za svoje namene.

Gospodarska politika Po- ljakov.

Lvov, 4. julija. V včerajšnji
seji deželnega železniškega sveta je
nastanil posl. Globinski, da za-
hleva poljski klub od vlade za odo-
britev prekoračenega kredita pri al-
pskih železnicah tri krajevne že-
leznice. Parlamentarna komisija
poljskega kluba se v tej zadevi po-
gaja z vlado.

Trgovinska pogodba z Bolga- rijo in Švico.

Dunaj, 4. julija. Carinski
odsek je sprejel danes po daljši
debatni zakon, s katerim se vlada
pooblašča, da podaljša trgo-
vinsko pogodbo z Bolgarijo
in Švico.

Kriza na Ogrskem.

Budapešta, 4. julija. V opozi-
cijskih krogih so trdno prepričani,
da se položaj še do jeseni
spremeni, in sicer da bo vodilo
koalicijsko ministristvo nova
kompromisna pogajanja. —
Dosedaj je odstopilo sedem veli-
kih županov, ki vključ prigravar-
janju nočejo zopet zavzeti
svojih mest.

Vstaja na Kreti.

Carigrad, 4. julija. Polagoma
so vsi kretaški ministri od-
ložili svoje portfelje ter se
umaknili v notranje dele otoka, kjer
organizirajo in agitirajo za
priklonjenje otoka Grški.
Konzuli velesil, katerim so naznanili
ministri svoj odstop z motivacijo, da
ne prevzamejo javnih poslov, dokler
se ne dovoli priklonjenje h Grški,
so jim odgovorili, da je za sedaj
tako prizadevanje popolnoma
zaman.

Punt ruske mornarice.

Odesa, 4. julija. Tudi moštvo
transportne ladje »Prut« se je spun-
talo. Mornarji so zvezali častnike,
dva pa umorili. Ko so pripluli v Se-
bastopol, so se puntarji skesali ter
osvobodili častnike.

Konstantina, 4. julija. Uporniki
»Potemkina« so pisali vsem ino-
zemskim zastopnikom in
oblastnikom na Rumunskem
ter slovesno prisegajo boj
vsem ruskim ladjam, ki se
jim ne pridružijo. Kje je sedaj
»Potemkin«, se še vedno ne ve. Go-
vorijo se, da so uporniki prepu-
stili ladjo svoji usodi ter se
izkrcali na rumunska tla. —
Govorijo pa se tudi, da so uporniki
izsilili od neke nemške na-
selbine goveje živine in dru-
gih živil ter se s plenom zo-
pet odpeljali.

Dopisi.

Z dežele. (V odgovor na
članek »Retiranje deželnega
šolskega sveta« v »Slovenec«
z dne 26. junija t. l.) Sicer se mi
ne vidi vredno in si ne štejem v
čast, pripraviti se z »zanesljivim vi-
rom« v hinavskem listu, vendar mi
veleva sinovska dolžnost da branim
osivelega očeta gospoda Kristijana
Engelmana, nadučitelja domžal-
skega, sedaj še bivajočega v Dobre-
poljah, nesramnih napadov, ki se po-
navljajo v »narodnem« listu brezna-
rodnih pijavk in koristolovcev. »Za-
nesljivemu viru« se je razlil žolč
nevoščljivosti in je plunil ta svoj
ekskrement v predale domoljubnega
»Slovenca«. Zaprle je v nesebičnem do-
moljubju svoj vizir, povzdignil svoj
velikanski ščit z grbom »nesebični
narodnjak« in v sveti jezi naperil
strupeno kopje proti »poturici«. Ta
vitez pa ni napadel javno v areni,
ampak zasedno kakor vitez-ropar.
Meni se pa zdí, da tidi za tem žlaht-
nim ščitom grd, samopašen volk in
ne vitez. Že celega pol leta je kahal
v svoji umazani kuhinji v kotlu svojo
nevoščljivost in prideval različne
žavbe in je to mešanico poslal v jav-
nost, hoteč s tem oblatiti in obugled
spraviti mojega očeta že pred nasto-
pom novega službenega delokroga.
Ali ga to boli, da je moj oče dobil
službo v Domžalah, za katero se je
poganjalo 16 kompetentov, dočim so
za Dobrepolje prosili samo 4, dasi-
ravno je v Dobrepoljah skoraj cela
gimnazija, a v Domžalah samo tri-
razrednica? Dopisunček zavaja kot
glavni argument, da se je to imeno-
vanje izvršilo kot koncesija Nemcev.
Kdor se interesuje za to, zakaj da
je bil moj oče imenovan nadučite-
ljem v Domžalah, naj pride k istemu
in ta mu bode radovoljno pokazal
svoja dobra spričevala in po-
hvalna pisma; vsakdo se bode
prepričal, da oče služi 39 to leto
brez ukora in brez najmanjše
kazni. Dalje, da je isti edini za
šolo vnetega srca, ne pa morebiti za
kake konsume, in potem bode vsa-
kemu jasno, da so to bili argu-
menti, kateri so ga spravili v Dom-
žale in da o kakih koncesijah Nemcem
ne more biti govora. — Vsakdo, kdor
pozna našo rodbino, mora priznati,
da je ista vseskozi slovenska, in da
rodbinsko ime, katero smo morali
sprejeti od morda nemških pred-
nikov, še ne odločuje narodnosti.
Nevoščljivi dopisun navaja, da ima
moj oče Nemko za soprogo, in da je
s tem pokazal svojo naklonjenost
napram nemštvu. Vsakdo se lahko
prepriča, da moj oče nikakor ni s
tem pokazal nemškega mišljenja,
ker z vestnim srcem porablja vsak

prosti čas, da priuči svojo soprogo
slovenščini in da se je slednja isti
že toliko privadila, da razume po-
polnoma našo govorico, dasiravno
niti eno leto še nista skupaj.
Dalje se ve iz »zanesljivega vira«,
da se je e. kr. dež. šol. svet z moj-
očetom vred vtratil domžalskih de-
monstracij. Nadejam se, da se e. kr.
dež. šol. svet ni imel radi teh de-
monstracij nobenega strahu, pozitivno
pa vem o svojem očetu, da ga te
demonstracije prav nič ne dirnejo
ter da komaj čaka, ko pride čas lo-
ditve iz lepe dobropoljske doline v
Domžale na slovensko šolo in na
na nemško. Da pa se je še enkrat
razpisalo v Dobrepoljah nadučiteljsko
mesto, pa po mojem mnenju sl. e. kr.
deželni šolski svet ni dolžan vpra-
šati dotičnega dopisunčka, bi li o
privolil zopetni razpis. Kaj bi pa bilo
če bi se še v tretje razpisalo to me-
sto! Gotovo se potem da slavni do-
pisunček v »Slovenec« narobe na-
slikati. Smatra se: da je temu do-
pisu v žlahti nekdo, ki bi rad
da bi njemu dobro šlo; a težko
če bo kaj! — Svetovnoznani dopi-
sunček! Polagam ti na srce, da na
prvo misli, potem govori! — Ni
išči dlake v jajcu! Moj oče je bi-
imenovan domžalskim nadučiteljem
radi dobre kvalifikacije, nikakor po-
ne radi odlik v konsumih in pose-
jilnicah itd. — V mir in premišlje-
vanje kličem ti: spomni se, da stoj
v III berilu za ljudske šole spis
starih Spartancih, ki so izkazovali
čast starosti in — pohabljenca ne
sili na goro Tajget.

Šmartno v Tuhinju na dan
sv. Petra in Pavla v letu 1905.

Viktor Engelman.

Obč. svet ljubljanski.

V Ljubljani, 4. julija.

Predsedoval je župan gosp. Ivan
Hribar.

**Socijalno demokratična de-
putacija.**

Župan je naznanil, da je bila ra-
nokal pri njem deputacija ljubljans-
kega delavstva, ki ga je prosila za
spremembo občinskega vo-
lilnega reda. Župan je povedal,
da je iz lastnega nagiba izdelal vol-
ilni red in volilni red, kjer je
skrbel tudi za četrti, t. j. splošno
kurijo. Tozadevni načrti se izročijo
občinskemu svetu po počitnicah. (V
harno odobranje na galeriji, kjer
je zbralo mnogo delavstva.)

Zapisnik zadnje seje se je prečito
in odobril.

Volitev v obrtni odsek.

V novo ustanovljeni obrtni odse-
ki so bili izvoljeni sledeči občinski svet-
niki: dr. Majaron, Bergant, Fran-
chetti, Grošelj, Kozak, Tur-
in Vidmar.

**Volitev v dež. zvezo za pro-
met tujcev.**

Na županov predlog je bil v to-
zadevni odbor glasom pravil izvoljen
obč. svetnik Prosenec.

Podelitev ustanov.

Jubilejska ustanova za ženit-
opravo je bila podeljena mladi vdovi
Stefaniji Gregorc, dočim se je
pravniku I. Debelaku podaljšalo
uživanje istoimene ustanove za dobo
rigoro, t. j. za šolsko leto 1905/06
(Poročevalec obč. svetnik dr. Triller).

**Nujni predlog v zadevi slo-
vseučilišča.**

Obč. svetnik dr. Triller je stavi-
slednji nujni predlog:

Pretekli teden je zopet mogoče
zašumelo po tistem redkem nemškem
hrastiču, ki ga je svoj čas neprijazno
veter zasejal na rodna slovenska tla.
Save do Drave in Mure. Našel se je
namreč avstrijski minister, ki je
prazno besedo priznal že desetletje
k o d i f i k o v a n o pravico slovenskega
naroda do samostojne vseučiliške
brazbe. S ponizno in prazno besedo
ne morda s kakim konkretnim dejan-
jem! To je nešim ljubeznivim sosedom
zadoščalo, da so izlili polne golide
strupenega žolča nad ubogi, kulturne
napredovanja žejni slovenski narod.
Pravi nemci so se menda tega patolo-
škega izbruha slepega narodnega
sovrastva sami sramovali in zato so
poslali v parlamentu v boj enega iz
med najinferiornejših svojih zastopni-
kov. Tistega dr. Pommerja namreč
čigar govore snažen človek nerad jem-
lje v roke brez rokavic. In res je tud
to pot delal čast svojem ronoméju, t.
klasičen tip celjske nemške kulture
Slovenski narod je psoval »globoko
barbarstvu tičečih drhal, ki je potreb-
kvečemu norišnice in kaznilnice, ne pa
visokih šol.« Punctum. In sedaj veselje
vriskajo mariborski, celjski, celovški
ptujski »Germani«, da je njihov klica-
telj v boju tako drastično na lastne
telesu dokazal neuspešnost vsake aka-
demične izobrazbe in s tem pobil im-
plicito tudi potrebo slovenskega vseučil-

Koristka.

Povest.

(Dalje.)

XVII.

Tema je ležala na ulicah, ko je
prišel Jaklič iz mestne hiše. Obstal je
nad stopnicami in se oziral, kakor bi
se hotel prepričati, če je zopet svobo-
den, in globoko se je oddahnil, ko mu
ni nihče branil oditi in se pridružiti
veselim in zgovornim ljudem, ki so
vzlic gosti megli in slabi mestni raz-
svetljavi promenirali na nasprotni strani
mestnega trga. Eno noč in en dan je
prebil Jaklič v preiskovalnem zaporu.
Ves ta čas je bila takorekoč vsa poli-
cija na nogah, da zbere dokazno gra-
divo, v tem ko je policijski svetnik
sām zasliševal različne priče. Jaklič je
v tem času trpel hude duševne muke.
Vso noč ni mogel zatianiti očesa in se
je nemirno premetaval po ležišču, zlasti
ker ni čisto nič slutil, zakaj da so ga
aretirali in česa ga dolže. Šele drugi
dan se mu je povedalo, da je obdolžen
anarhističnih agitacij in razširjanja
prepovedanih spisov. Zdaj se je Jaklič
odvalil kamen od srca. Dal je policijs-
skemu svetniku vsa pojasnila, kar jih
je potreboval in imenoval celo vrsto

prič, ki naj bi dokazale, da je obdolži-
tev krivična. Odpeljali so ga zopet v
zapor in v zaporu je moral čakati ves
dolgi dan, da so bila zasliševanja prič
končana. Izkazala so to, kar je prič-
koval, ali izvedel je to šele zvečer, ko
mu je policijski svetnik naznanil, da
gre lahko domov.

Počasi je Jaklič korakal proti svo-
jemu domu. V mislih je imel samo to,
kar mu je povedal policijski svetnik
prav na zadnje, da je namreč Olga
prišla na policijo nekako jamčit za
njegovo nedolžnost in da je odločila v
korist Jakliču izpoved tistih prič, ki jih
je imenovala Olga. Jaklič kar ni mogel
verjeti, da je to resnica. Ves začuden
je gledal policijskega svetnika, ki mu
je gravitetično naročal, naj bo Olgi
vedno hvaležen za njeno posredovanje,
in ni si mogel raztolmačiti, iz kakega
nagiba se je Olga zavzela zanj in kak
namen ima pri tem.

Jakliču je bilo od prvega hipa
popolnoma jasno, da se Olga ni
zavzela zanj iz človekoljublja ali iz
pravicoljubnosti, kakor je mislil stari
policijski svetnik. Poznal jo je predobro.
Takrat, ko je ležal na smrtni postelji,
ko je zdravnik že obupal nad njim,

takrat je s krvavečim srcem čakal na
Olgo. Mislil in upal je takrat, da mu
vsaj v trenutku, ko se pripravlja na
smrt, ne odreče prijazne besede, da mu
vsaj za slovo od življenja stisne še en-
krat roko — a ni je bilo. Ni se zme-
nila zanj ves čas njegove bolezni —
in zdaj naj bi se zavzela zanj, da ga
reši nekaj dni zapora? Ne, ne; Jaklič
je bil popolnoma prepričan, da je imela
Olga svoje posebne, zgolj sebične na-
mene, ko je šla zanj intervenirat k po-
licijskemu svetniku, ali uganiti teh na-
menov Jaklič ni mogel, dasi si je ne-
prestano belil glavo in mčnil možgane
z razmišljanjem, kaj da Olga hoče in
kaj da namerava.

Noge so Jakliča zanesle proti
Florijanski cesti, kjer je stanovala
Olga, ali že pri redutnem poslopu je
spoznal, kam da je zašel. »Preveč sem
mislil na Olgo in v tej zamišljenosti
celo zašel v bližino njenega stanovanja,«
si je rekel Jaklič in se hitro obrnil na
drugo stran.

Najprej je hotel iti na dom svoje
neveste. Že na policiji so mu povedali,
da je bila njegova nevesta še opoldne
izpuščena iz zapora, ker se je izkazala
njena nedolžnost, ali mislil je, da jo

mora še nocoj potolažiti in pomiriti
njene starše.

Šel je gori po Cojzovi cesti in ho-
tel zaviti proti stanovanju sodnega kan-
celista Lončarja, ali gredoč blizu svo-
jega stanovanja se je vendar odločil,
da stopi najprej v sobo, morda je pri-
šlo kako pismo in gospodinja mu vsaj
pove, kako in kaj so govorili ljudje o
njegovi nesreči, kakor je zdaj z lahko
ironijo imenoval svoj slučaj.

In gospodinja mu je povedala vseh
mogočih reči, povedala tudi, da ga je
iskala baronica Tako in zanj pustila
debelo pismo in povedala, da je neka
neznana, lepa in elegantna dama pri-
šla že dvakrat vprašat, če Jakliča še
ni doma.

»Olga me išče kaj mi hoče?« se
je vpraševal Jaklič in spreletel ga je
nekak strah. Sestanka z Olgo se je bal;
sam ni vedel zakaj, ali že misel, da bo
moral z njo govoriti, mu je bila skrajno
neprijetna. Nekaka temnja slutnja ga
je prešinila, da ne sme priti z Olgo v
dotiko, sicer ga zadene nesreča in
hitro je zapustil svoje stanovanje in hi-
tel k svoji nevesti kakor bi hotel pri
njej dobiti zavetja in pomoči proti Olgi.
(Dalje prib.)

lišča. Dvigajo se drug za drugim za stopi teh imenitnih germanskih emporijev na slovenski zemlji ter prepovedujejo vladi tudi le misel na ustanovitve kake slov. visoke šole. Anathema sit! — Žalil bi zastopstvo slovenske prestolnice, v kateri se ima položiti, ako Bog da, v doglednem času temeljni kamen slovenskemu vseučilišču, če bi se spustil v resno polemiko z navedenimi izbruhli najnižje političke zagrozenosti. Z elementi, ki nam že desetletja kradejo ljudske in srednje šole, potem pa kriče, da nismo zreli za visoke šole, ker nimamo srednjih; z elementi, ki so s krvavim slovenskim denarjem zgradili nemške oaze sredi slovenskih poljan ter jih z istim denarjem še danes ondi vzdržujejo, potem pa stoka, kaj, da se bo nemški davek zlorabil za vzdrževanje slovenskega visokega šolstva — s takimi ljudmi je resna polemika nemogoča. Na pravni in moralni nivo njihovega bojevanja se pa slovenski narod nikdar ne bo ponižal. Toda nekaj je pri tem, kar je treba na tem mestu pibiti in perpetuum rei memoriam. To namreč, da tudi oni del ljubljanskih in kranjskih Nemcev, ki v zadnjem času tako rad piska na piščal narodnega miru, ni našel besedice graje za to nezasišano blatenje slovenskih sodeželanov, niti protesta zoper nepoklicano vmešavanje in opravičene kulturne težnje slovenskega naroda. Tu je bila prilika pokazati resnost želje po narodni spravi! A molčali so kot grob od prvega do zadnjega ter se s tem identifikovali z nazori enega Pommerja! Na to se bo treba spominjati vselej in pri vsaki priliki.

V ostalem pa predlaga govornik sledeči sklep: Občinski svet stolnega mesta Ljubljana prebija preko stvarno povsem nepoklicanega, v obliki pa najnedostojnejšega vmešavanja raznih štajerskih in koroških nemških municipalijev v vprašanje ustanovitve slovenskega vseučilišča v Ljubljani s primernim preziranjem na dnevni red. Predlog je bil z velikim odobravanjem soglasno sprejet.

Govor obč. svetnika dr. Majarona v isti zadevi.

Proti „Slovenčevim“ napadom. Nato se je oglasil k besedi obč. svetnik dr. Majaron in govoril nekako tako le:

Ne oglasam se za besedo, da bi dopolnil izvajanja gospoda predgovornika, ker tega končno treba ni, pač pa moram z obžalovanjem porabiti priliko, da zavrnem napade, s katerimi se zadnji čas dan na dan obsipa naša stranka, češ, da je v vseučiliški akciji začela postopati nepravilno. Ti klerikalno-žurnalistični napadi, na vso moč kričavi, obrnjeni so posredno tudi proti našemu mestnemu zastopu, kateri, dasi važen interesent iz faktor v vseučiliški akciji, gleda mirno, kako dva njegova odlična člana baje kvarno vplivata na razvoj ljubljanskega vseučiliškega vprašanja. „Slovenec“ je celo tako prijazna, da nam vsem skupaj očita izdajalstvo slovenske stvari, izdajalstvo slovenskega vseučilišča, katero smo je doslej na svojih sroci nosili! Dolžnost naša je torej da tudi na tem mestu stvar preiščemo in ako ne najdemo krivde, protestiramo zoper nečuvstvo brezvestnosti, s katero se zopet javno mnenje bega.

Napada se nas predvsem zaradi govora, ki ga je imel naš tovariš poslanec Plantan dne 13. maja v parlamentni zbornici povodom prvega branja predloga za ustanovitev italijanske pravne fakultete. Ta govor — oznanja „Slovenec“ — da je pokvaril vso našo tako po zasnovano vseučiliško akcijo. Vsebinsko govora je gospodi znana. Jaz specijalno nisem tega govora le čital po stenografičnem zapisniku, ampak sem ga, ker sem bil tedaj slučajno v parlamentu, tudi slišal na svoja lastna ušesa. Mislim, da si smem prisvajati nekoliko sodbe o takih stvareh in zagotavljam vas moram, gospodje tovariši, da je ta nastop posl. Plantana moral zadovoljiti vsakega objektivnega opazovalca. (Tako je!) Izvajanja poslanca Plantana so bila hitna in jasna, prednašanje je bilo temperamentno in ni ostalo nobenega odgovora dolžno na razne vmesne klice zagaziranih nasprotnikov. Govor je napravl po svoji stvari in obliki in zbornico povsem dostojen vtis, primeren debati o velevažnem vprašanju. Posl., ki tako nastopi, zasluži vse prej, nego grajo. (Res je!) Ali „Slovenec“ je posl. Plantana takoj vehementno napadel s pavšalnim sumničenjem, češ, da je vso akcijo pokvaril — seveda po prejšnjem tajnem dogovoru z baronom Schweglom (veselost) in v smislu nemško-slovenske zveze! Konkretno očitjanje pa je le to, da poslanec Plantan ni zahteval takojšnje ustanovitve ljubljanskega vseučilišča, ampak le zakonito zagotovitev. Ali ni mi treba poudarjati, da je to razlikovanje le smešno dlakovepstvo (Dobro!), kajti ustanovitev vseučilišča je nemogoča, ako se poprej zakonito ne zagotovi, ako vlada ni po zakonu vezana pripraviti vse mnoge

predpogoje za otvoritev visoke šole. Poslanec Plantan ni nič premalo in nič nepraktičnega zahteval, posebno če se pomisli, da celo Čehi, kojih politična moč se ne da skoro primerjati z našimi skromnimi potentami, da ti Čehi streme za golimi ministrskimi obljubami glede visokih šol in se končno po danih razmerah tudi z njimi vsaj začasno zadovoljujejo! Vprašanje pa, ali je poslanec Plantan akcijo res „pokvaril“, je sedaj sijajno rešeno z izjavo, katero je o našem vseučiliškem vprašanju podal naučni minister Hartel dne 24. pr. m. (Občno pritrjevanje.) Ta vladna izjava, ki priznava upravičenost naše vseučiliške zahteve, ki nam obeta celo v doglednem času otvoritev pravne fakultete, je za naš narod, osobito v današnjih težkih časih, prav posebne važnosti. Toliko koncesije niso mogli doseči naši poslanci niti v prejšnjih, boljših političnih razmerah. Posl. Plantan torej vendar s svojim govorom ni mogel vseučiliške akcije tolikanj „pokvariti!“ Če pa je s svojim „nerodnim“ ali „izdajalskim“ nastopom takšno vladno izjavo dosegel, sme biti na ta svoj uspeh le ponosen. (Tako je!) To je najboljši odgovor na „Slovenčeve“ napade, ki so se že v tem pogledu pokazali silno neutemeljeni in naravnost smešni. (Glasno pritrjevanje.)

Drugo izdajalsko početje nam očita „Slovenec“, kakor da hočejo moške naše stranke vsled uspešne slovensko-nemške zveze pripustiti nemška predavanja na zaželeni ljubljanski univerzi. Ko je namreč minister Hartel v svoji znani izjavi bil tudi omenil, da bo de profesure na pravni fakulteti ljubljanski laže zasesti, ker Slovenci sami žele nemških predavanj za nekaj disciplin — tedaj je nastal ogenj, seveda umetni ogenj pri „Slovencu“, ki se je čudoma povpraševal, kako je mogoče govoriti o nemških predavanjih in kdo je to jakec podtaknil? Iztačnil je grešnika v našem velečislčanem županu Ivanu Hribarju (Veselost), ker je iz „zanesljivega vira“ izvedel, da je župan ministru Hartlu predlagal nemška predavanja. Zopet je iz vseh registrov zadonela pesem o nesrečni slovensko-nemški zvezi, koji na ljubo je naša stranka žrtvovala slovensko vseučilišče in zopet prilično izdala slovenske svetinje. Ni šala to, moja gospoda, in zato mi dovolite, da po zgodovini pojasnim stvari, kakršne so v resnici. Videli bomo, da se županu Hribarju niti ni bilo treba izražati o nemških predavanjih, videli bomo, da je v tem oziru minister Hartel imel oporo v konkretnih sklepih deželnega zbora kranjskega in prvotno tudi v slovenskih izjavah vodstva katoliško-narodne stranke same (Čujmo, čujmo!).

Poseči moram torej na l. 1898, ko je naš deželni zbor storil znamenite sklepe zastran ljubljanskega vseučilišča, sklepe, ki so ostali do danes podlaga vsej tozadevni akciji. V seji dne 3. svečana 1898 sem jaz v imenu tovarišev vložil samostalni predlog, naj se vlada pozivlja, „da čim prej pri državnem zboru izposluje ustanovitev slovenskega vseučilišča z bogoslovno, modroslovno in pravoslovno fakulteto v Ljubljani“. Povodom utemeljevanja tega predloga, v seji dne 8. svečana je pa nemška stranka stavila nasprotni predlog, namreč, da se vlada pozivlja, „naj uvažuje vprašanje radi ustanovitve univerze v Ljubljani, na kateri bodo poleg predavanj v nemškem jeziku našla tudi za posamezne stroke primerno mesto predavanja v drugih deželnih jezikih južnih kronovin“.

Oba ta predloga sta se odkazala upravnemu odseku, ki je ostvari poročal v deželnozbornski seji dne 28. svečana 1898. Upravični odsek ni priporočal v sprejetje niti mojega in tovarišev predloga, niti nemškega predloga, nego je zastopal naslednji predlog: „Visoka c. kr. vlada se pozivlja, da čim prej pri drž. zboru izposluje ustanovitev vseučilišča z bogoslovno, pravoslovno in modroslovno fakulteto v Ljubljani, ki bi ustrezala zahtevam slov. naroda, ter bi ustrezaje zahtevam celokupne države, združevala pod svojim krilom ukaželjno mladino vseh narodov avstrijskega juga“.

In ta predlog je bil tudi sprejet z vsemi slovenskimi glasovi, tako naprednih, kakor katoliško-narodnih poslancev. Nemci so s svojim posebnim predlogom, ki so ga tudi pri tej priliki ponovili, ostali seveda v manjšini. Imenovani sprejeti predlog torej ni bil sad slovensko-nemške zveze (Čujte, čujte!), to tem manj, ker se je baš tiste dni rušila ta „zveza“ in se dogovarjala „slovenska sloga“, koje takorekto pravi sad so bili ravno vsi v slovenskem soglasju storjeni sklepi zastran ljubljanskega vseučilišča.

Sedaj pa mora biti tudi vsakomur jasno, kaj so hoteli vsi slovenski poslanci z navedenim svojim sklepom, ki je skoraj dobesedno bil vzeti tudi v istočasno sklenjeno udanostno adreso na cesarja. Obe slovenski stranki sta sklenili tako resolucijo, da so na predvsem slovenskem vseučilišču mogoča tudi predavanja n. pr. v hrvat-

skem, nemškem in tudi italijanskem jeziku. O praktičnih in realpolitičnih razlogih, ki so obe slovenski stranki napotili, da se nista odločili za prvotni moj in tovarišev predlog, ne bom govoril. Saj se le gre za dejstvo, da deželni zbor ni hotel izključiti od bodoče univerze ljubljanske nemških predavanj.

Na to stališče so se postavili, kakor znano, vsi faktori, ki so, kakor naš občinski svet, vseučiliški odbor itd., zavzeli se za pospešitev rešitve tega vprašanja in se neprestano sklicevali na deželnozbornske sklepe. Posebno pa je isto stališče zavzemala tudi naša državnozbornska delegacija za vso javnost! (Čujmo!) Za to imamo pričo, kateri ravno „Slovenec“ ne more odrekati klasičnosti, in sicer je to sam vodja kat. narodne stranke, poslanec dr. Ivan Šusteršič! (Klici začudenja.)

Dne 6. decembra 1901 je bil namreč na razpravi v drž. zboru nujni predlog naših poslancev zastran ustanovitve ljubljanskega vseučilišča. Prvi je ta predlog utemeljeval posl. dr. Šusteršič. Sedaj naj navedem po stenografičnem zapisniku v točnem prevodu naslednja mesta iz njegovega govora:

„No, moja gospoda, mi govorimo o vseučilišču za Jugoslovane. S tem pa nikakor ne omočimo reči, da bi to vseučilišče najugu države moralo služiti edino le Jugoslovanom. Naše stališče v tem oziru je izvenredno tolerantno. Mi hočemo vseučilišče v Ljubljani, ki naj bi služilo vsem narodom na jugu in posebnou tudi državi. V tem oziru zahtevamo le to, kar se je izrazilo v razpravah in sklepih kranjskega deželnega zbora l. 1898.“

„Dne 28. februarja 1898 je prišla stvar v dež. zboru zopet na razpravo. V tej seji je upravni odsek poročal o predlogu poslanca dr. Majarona in pri tej priliki je bila zopet izvanredno razprava. Toda, gospoda moja, nočem Vas s tem muditi, samo konstatujem, da se je od nemške in slovenske strani konstatiralo popolno načelno soglasanje v tem vprašanju. V imenu Nemcev je govoril posl. dr. Schaffer, ki je pač predlagal neko spremembo. Toda poročevalec je v končnem govoru mogel konstatirati, da po njegovem prepričanju se predlog upravnega odseka natančno strinja s predlogom dra. Schafferja, to je: ako se v zmislih sklepa upravnega odseka ustanovi vseučilišče, bo v glavnem prav tako uravnano, kakor če bi se ustanovilo po predlogu dr. Schafferja.“

„Načelnega nasprotja ni bilo. Šlo je pravzaprav le za vprašanje, ali naj bode na tem vseučilišču, katero si mislimo utrakvistično, katero naj torej tudi ima glavno nemških stolic („einen Stock deutscher Lehrkanzeln“), število teh nemških stolic večje ali manjše. To vprašanje pa je mogoče objektivno rešiti s stališča praktičnih potreb in realnih razmer. Tako, moja gospoda, kranjski deželni zbor in sicer ves dež. zbor kot korporacija ob soglasju obeh narodnih stank!“

(Čitanje tega dr. Šusteršičevega govora je občinski svet spremljal z živahnimi klici začudenja.)

Gospoda moja! Ti citati so dokument, ki govori več, kakor je za naš današnji namen potrebno. (Res je!) Gorje nam, če bi kdo izmed naše stranke deželnozbornski sklep tako interpretiral, kakor ga je poslanec dr. Šusteršič! Ali o tem ne bom govoril, ker ne maram vlivati olja v ogenj pri stvari, ki se je po zadnjih polemikah že dovolj kompromitirala. (Pritrjevanje.) Hotel sem le zavrti gnusne napade na našo stranko, kateri klerikalna žurnalistika očita, da je pod pritiskom nemško-slovenske zveze izdala slovensko vseučilišče, med tem je sedaj dokazano, da se vlada glede nemških predavanj lahko opira na zdavraj sklenjene resolucije obeh slovenskih strank in prav posebno na komentar katoliško-narodnega voditelja. Da „Slovenec“ tega neče vedeti, da išče v naših vrstah „izdajalcev“, da se celo pri takem vprašanju, kakor je vseučilišče, ne more zatajiti strankarska zagrozenost, to je obžalovanja in obsodbe vredno! (Ploskanje v občinskem svetu in na galeriji.)

Nakup erarnega vojaškega skladišča itd.

Obč. svetnik dr. Majaron je stavil še sledeči nujni predlog.

Gospod župan se pooblašča, da takoj stopi v pogajanja s c. kr. finančnim ministrom glede nakupa erarnega vojaškega skladišča in opuščene garnizijske bolnice v Ljubljani za mestno občino ljubljansko, katere objekte se potrebuje v javne svrhe.

Predlog je bil soglasno sprejet, nakar je župan izjavil, da se takoj jutri odpelje na Dunaj, pogajati se v tej zadevi.

Oddaja dela pri razširjavi mestne elektrarne.

se je oglasile pet tvrdk. Delo se odda tvrdki Fil. Supančič.

Prispevek za povzdigo konjereje.

Obč. svetnik Svetek je poročal o dopisu samostojnega odseka c. kr. kmetijske družbe za prispevek k darilom za povzdigo konjereje. — Prošnji se iz finančnih razlogov za sedaj ne ustreže.

Razstava ljudskošolskih učil.

Povodom letošnje deželne učiteljske konference od 3. do 7. septembra nameravajo prirediti v l. mestni deški ljudski šoli razstavo učil. Tozadevni pripravljali odbor prosi za prispevek. Na županov navet se je dovolilo 200 K. (Poročevalec obč. svetnik Svetek.)

Prodaja smrek iz tivolskega gozda.

Magistrat nasvetuje, naj bi se iz tivolskega gozda prodalo kakih 200 smrek, ki so dorasle ter se več ne debele, pač pa se je bati, da začno pri koreninah trohneti ter jih podere vihar ali pa se jih loti lubadar. Sklenilo se je, da se oddaja dreves razpiše za najvišjo ponudbo. (Poročevalec občinski svetnik Svetek.)

Spominska knjiga o razvoju Ljubljane po potresu.

Isti poročevalec je prečital županov dopis, ki pripoveduje, da mu je magistratno uradništvo predlagalo, naj bi se izdala spominska knjiga, ki bi naj obsegala — v pripovedni obliki — vse zgodovinsko važno delovanje občinskega sveta in mestnega magistrata v dobi od 14. aprila 1895 (potres) do 14. aprila 1905 in pa popis vseh drugih važnejših dogodkov te dobe, ki so kakorkoli vplivali na razvoj Ljubljane. Knjiga bi naj bila tudi ilustrovana in sicer zlasti s slikami dopotresnih objektov in delov mesta ter s slikami sedanosti. Poročilo pravi: „Ogromnega dela je bilo, ki ga je izvršila mestna uprava v preteklih 10 letih, in katerega posledica je sedanje povsem izpremenjeno lice našega mesta. Nova generacija, ki najde v vsem modernim udobstvu preskrbljeno, evetotič krasotici podobno belo Ljubljano, ne bode niti pojma imela, koliko truda, skrbi, nesebične požrtvovalnosti, duševnih naporov in gmotnih žrtv je bilo potreba, da se je za prvostolnico Slovenstva ustvaril sedanji mnogoobetajoči temelj bodočega razvoja in procvita.“

Za sodelovanje so se prijavili sledeči magistratni uradniki: E. Lah, dr. M. Zarnik, Fr. Govekar, J. Tomec, Janko Bleiweis vit. Trsteniški, Alb. Semen, Fr. Trdina, Andr. Debevec, Jan Duffe, C. Koch, Ivan Zemljčič, Iv. Naglič, dr. Iv. Kopriča, dr. Demeter Bleiweis vit. Trsteniški, Vek. Čiuh, Iv. Volc, J. Boltar in M. Košir. Mestna občina naj bi prevzela stroške za pisateljske nagrade po 80 K za tiskano polo. — Na predlog finančnega odseka je obč. svet sklenil, da je principialno za to, da se izda na občinske stroške nasvetovana spominska knjiga, magistratu se pa naroča, naj sestavi v najkrajšem času strokovnik vsaj približno ter ga predloži obč. svetu v odobrenje.

Zboljšanje dnevščine mestnim delavcem.

Mestni delavci so vložili prošnjo, da se jim zvišajo dnevščine. Finančni odsek je predlagal po županovem navetu, naj mestni magistrat izdela načrt, da se s 1. januarjem 1906 razdelje dnevščine v tri razrede po 2 K 20 h, 2 K in 1 K 80 h. Taka razdelitev bo ugodno vplivala ker bo nudila pridnim delavcem avanzma, nemanje pa se kaznuje z degradacijo v nižji razred. Sprejeto. — (Poročevalec obč. svetnik Svetek.)

Stavbne zadeve.

Prošnji Českovih dedičev za razdelitev stavbnih parcel v šentpetrskem predmestju na tri stavbišča, in prošnji Fr. Pusta za razdelitev parcel v Streljiških ulicah na pet stavbišč se ugoti po predloženih načrtih in pod običajnimi stavbnimi pogoji. — (Poročevalec obč. svetnik dr. Stare.)

Za popravo obrežnega zidu na prostoru prejšnje Mayerjeve hiše — kamor pride Prešernov spomenik — se dovoli 1700 K. (Poročevalec obč. svet. dr. Stare.)

Zvišanje cenika postreščkom.

Obč. svetnik Franchetti je poročal o prošnji društev ljubljanskih komisijonarjev in postreščkov, da se jim dovoli preuredba cenika. Ker je cenik neprimerno zvišan, ga je policijski odsek reducirail, da se le za nekatera pota in dela zviša pristojbina. Obenem se je sklenilo, da mora vsak postrešek odobreni cenik imeti vedno pri sebi ter ga na zahtevo pokazati.

Stroški za nova kotla v mestni elektrarni.

O obračunu tozadevnih stroškov je poročal obč. svetnik Šubie. Dela so bila naročena za 60.200 K ter se je prihranilo skoraj 12.000 K preko dovoljenega kredita, to pa za to, ker se je v dogovoru z raznimi tvrdkami

dosegla nižja cena, oziroma je delala mestna občina v lastni režiji. Poročilo se je vzelo odobruje na znanje.

Prošnja „Narodne tiskarne“ za znižanje cene elektriki.

Delniška družba „Narodna tiskarna“ je plačala lani za električni tok, ki ga jemlje od mestne elektrarne za razsvetljavo in v motorne namene 4415 K. Ker je to prevelika svota, prosi za primerno znižanje, sicer bi si morala priskrbeti lastni tok. Poročevalec obč. svetnik Šubie, je izjavil, da napovedana svota ni resnična, da ima mestna občina večje konzumente, ki nimajo popusta. Stavbna delniška družba „Union“ ima sicer 25% popusta, a je za petkrat (?) večji konzument. Prošnja se je odklonila.

Dohodki in stroški električne cestne železnice.

Poročevalec obč. svetnik Šubie. Družba je imela lansko leto 110.849 kron dohodkov ter 111.347 kron stroškov, potemtakem 508 kron izgube; vrhutega se investirani kapital nad 1 milijon kron niti obrestoval ni. Prevažanih oseb je bilo lani 929.349. — Poročilo se je vzelo odobruje na znanje.

Interpelacija.

Občinski svetnik Franchetti je interpeliral župana zaradi stojišča izvoščkov na Franc. Jožefovi cesti, kjer konji razbijajo in onesnažujejo tlak. Treba bi bilo kamenitega tlaka, da bi se nesnažna odtekala. — Župan je pojasnjeval, da je na kaj takega že davno mislil ter je bila vsota že celo postavljena v proračun, a se je morala zopet držati.

Nekaj točk se je moralo odložiti na prihodnjo sejo, med njimi tudi zadeva o uličnih napisih; ostale točke pa so se rešile v tajni seji.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 5. julija.

— **Uspehi klerikalne obstrukcije v kranjskem deželnem zboru.** Lahko so ponosni kranjski klerikalei na uspehe svoje politike, kajti tudi letos, kakor lani kaže vladni melioracijski zaklad, da Kranjska ne dobi ni vinarja podpore ne za ceste, ne za uravnavo rek. Razdeliti se ima gotovo prav lepa vsota 4.474.667 K 72 vin, in le Kranjska je tako srečna, da ni deležna teh podpor. In zakaj? Ker klerikalna obstrukcija ne dopušča, da bi deželni zbor delal in tudi od svoje strani podpore delil. Če pa dežela ne prispeva v navedene namene, tudi država ne more in tako se naj občinstvo, ki trpi škodo, zahvali za to klerikalnim obstrukcionistom.

— **Imenovanje.** Profesor tukajšnje l. drž. gimnazije, gosp. Fran Riedl, je pomaknjen v VIII. čin. razred, in sicer stopi to pomaknjenje s 1. oktobrom tek. leta v veljavo.

— **Častnim občanom** je izvolila občina Drašiči pri Metliki vinarjskega nadzornika g. Boh. Skaličevega v Novem mestu.

— **Promocija.** Dne 7. t. m. bo na dunajskem vseučilišču promoviran doktorjem modroslovja g. Ljudevit Pivko, predsednik akad. društva „Slovenijac“.

— Celovski Nemci besne.

Vročina deluje v Celoveu neznoano na nemške možgane. Včeraj so občinski očetje v abnormalnem stanju sklenili resolucijo proti slovenski pravni fakulteti v Ljubljani, češ, da bi bila to najhujša nevarnost za nemštvo na jugu. — Kaj bo, če ne bo kmalu — »dež šlo«!

— **Gleispachova žrtev** — gostilničar Blaž Osenjak na Hajdini, o katerem smo pisali te dni v uvodnem članku je za prizadeto si rano umrl.

— **Moški odbor za Prešernovo veselico** ima jutri v četrtek ob 6. uri zvečer sejo v mestni dvorani.

— **Koncert pri „Lloyd“** na korist Prešernovega spomenika. Danes zvečer priredi gospa Počivalnikova na vrtu svojega hotela vojaški koncert, katerega čisti dobiček je namenjen na korist fondu za Prešernov spomenik. Z ozirom na ta plemeniti namen se je nadejati, da bo slovensko občinstvo v čim največjem številu posetilo ta koncert!

— **Izlet Srbov na Slovensko.** Kakor se nam poroča iz Beograda, je tamkaj zanimanje za izlet

na Slovensko naravnost velikansko; že sedaj se je zglasilo nenavadno veliko število izletnikov iz najbližnjih krogov. Med izletniki bo baje tudi več bivših ministrov in odličnih dam. Ako bodo izletniki vzeli sabo tudi svojo godbo, še ni definitivno določeno. Dasi je program izleta, kakor ste že poročali, določen, vendar se lahko še v zadnjem hipu spremeni, zlasti ako bi morda Slovenci želeli kakšne spremembe.

— **Zveza slovenskih pevskih društev.** Nedeljski koncert v Švicariji ne bo samo navadna pevska zabava, ampak pravi, resnični koncert v smislu društvenih pravil, ki določajo med drugim namenom skupščine tudi ta, da se o njih priliki s pevskimi proizvajalji širi umetniški kar najpopolnejša pevsko-glasbeno izobraženost. Sicer pa nam jamči za vse že ime gospoda koncertnega vodje Hubada, pod čigar vodstvom se bo koncert vršil. — Ob tem času je koncert v zaprti dvorani nemogoč, kar se je na lanski skupščini pokazalo, ko je bila dvorana v »Narodnem domu« skoro prazna in se je koncert izvršil — z deficitom. Ispred vrto pa najbolj ugaja Švicarija za produkcije. Pevcev bo nastopilo do blizu 120. Vstopnina 60 vinarjev.

— **Ne tratite z vodo!** Marsikdo se čudi in morda tudi jezi, da se ljubljanske ceste in trgi vzlic silni vročini ne škrope. Tega pa so krivi nekateri meščani, ki prav po nepotrebnem tratijo z vodo ter jo spuščajo v kanale. Po mnogih hišah so pipe vodovodov ves dan in vso noč odprte ter se izgublja ogromna množina vode brez koristi. Ljubljanski vodovod pa ni tako velikanski, da bi se smelo ravnati z vodo toli lahko miselno; glavna cev iz Kleč v mesto ne more več dovajati torek toliko vode, da bi jo mogli kar neprestano spuščati v Ljubljanico, in tudi rezervoar ne bo zadostal, ako se z zlorabo vode ne preneha! Opozorjamo torej meščane, zlasti pa hišne peščnike, naj pazijo na to, da se naša dobra voda ne trati! Za domačo rabo, za kopanje, umivanje i. dr. je vode dovolj, ali za kanale je je v tej vročini vendarle preveč škoda! Nekaj lahkomišelnih strank je bilo že kaznovanih in magistratni organi bodo rabo vode še nadalje nadzirali! Skratka: ne tratite vode, ker tudi voda je draga!

— **Obč. lov v Borovnici.** Okrajno glavarstvo je dosedanemu zakupniku, g. Galetu, podaljšalo za pet let zakup obč. lova navzlic soglasnemu sklepu obč. odbora, naj se da lov na dražbo. Sveda se občina ni vdala nego stori, kar treba, da se to podaljšanje zakupa razveljavi. V tem naj se lovski krogi malo zanimajo za ta lepi revir!

— **Velikanski požar** je divjal sinoči ob 6. uri v Horjulu pri Vrhniki. Upepelil je baje 24 hiš z gospodarskimi poslopji. Ogenj je bil toliko hujši, ker so imeli ljudje seno večinoma že spravljeno. Zgorelo je tudi več prešičev in nekaj goveje živine. Ondotnemu poštarju, Čeponu, je požar ožgnil večjo vsoto denarja. K sreči so prihiteli domači ognjegašci in požarna bramba z Vrhnike, ki so ogenj omejili, da ni uničil vseh 100 hišnih števil. Kako je ogenj nastal, se še ne ve, sodi se, da so se vnele saje.

— **Javna sokolska telovadba** najmlajšega, kamniškega »Sokola« se vrši v nedeljo na Vrhopolju pri Kamniku na vrtu Winklerjeve gostilne. Po telovadbi šaljivi srečolov in ples. Pričakuje se več ljubljanskih in drugih Sokolov. Začetek ob 4 uri popoldne.

— **Nagle smrti** je umrl v Kamniku farmacevt Rubia. O vzroku smrti se širijo po mestu različne govorice, ki so večinoma izmišljene.

— **Ogenj** je nastal v nedeljo popoldne ob 5. uri v Prasnikerjevi tovarni v Kamniku. Pogasili so delavci. Škode je okrog 4000 K. — V ponedeljek zvečer so se vnele v kamniški smodnišnici neke cunj. Delavcem se je posrečilo, da so ogenj pravočasno pogasili, sicer bi se bila lahko zgodila velika nesreča.

— **Teško ponesrečil** se je dragonski poročnik gosp. grof Pavel Aueršperg v Dunajskem Novem mestu pri jahanju. Včeraj se je peljal k svoji očetovi v Turjak.

— **Pevsko in tamburaško društvo „Kum“ v Radečah** priredi s prijaznim sodelovanjem sl. pevskega društva »Zvon« v Smartnem ter sl. godbe c. in kr. pešpolka Leopolda II, kralj Belgijev št. 27, dne 9. t. m. na vrtu g. Vinka Plaserja v Radečah velik vrtni koncert z jako lepim sporedom. Po koncertu prosta zabava. Začetek ob 3. pop. Vstopnina 1 K.

— **V Novem mestu** ni ves mesec junij nihče umrl. Pač redek slučaj.

— **Ljudska veselica sv. Cirila in Metoda v Novem mestu** se je preteklo nedeljo izborna obneela in jo je posetilo do 600 ljudi, prišli so celo gostje iz Mokronoga in Žužemberka. Tudi čisti dobiček je najbrže dovoljen.

— **Umor v Gorjancih.** Poročali smo svojočasno, da so nekoga Juršiča iz Dolja pri Novem mestu našli ubitega v grapi 18 metrov globoko pod cesto, po kateri se je peljal Juršič s par konji. Njegovega sumljivega spremljevalca Turka so aretovali in Turk je že precej priznal svoj čin, da je porezal konjema jermenca in vrvi in ju pahnil s Juršičem v prepad. Danes se vrši druga komisija in bo Turk na licu mesta pokazal vse, kako in kaj.

— **Bučka na Dolenjskem.** Dne 30. rožnika nas je obiskal gosp. Viktor Skubec, vinarski učitelj iz Novega mesta. Povedal nam je mnogo koristnega in slednjič nam tudi praktično sam pokazal razne načine cepjenja na amerikanki. Zbičališče je bilo v vinogradu tukajšnje ljudske šole, kjer se je tudi tukaj cepilo nekaj amerikank. Požrtvovalnemu gospodu izrekamo za njegov trud iskreno zahvalo.

— **Agnoscirana umorjenka.** Poročali smo, da je posestnik Ivan Borštnar v Zavinah, občina Kotredž, umoril neko žensko. Dognalo se je, da je umorjena žena 35letna Elizabeta Lunarjeva, rodona iz Serjuč, pristojna v Moravče.

— **Neznosna vročina zadnjih dni** je delovala v novomeškem okraju z izredno silo. Tri dni, od sobote do ponedeljka, je kazal toplotomer po 40° C. na prisojnih zatihih krajih pa celo 44° C. Vseled tega je mnogo delavcev onemoglo. Tej neznosni vročini je sledil grozovit orkan in se je usula strašanska toča. Vihar je podrli v Mirni peči in okolici prav mnogo kolozcev, ruval drevesa, opeka je letela s streh, kot bi deževala. Vozovi z mrvo so se prevržali in ni bilo mogoče niti enega obdržati pokonci! — V trebanjskem sodnem okraju je treskalo v drevesa in treščilo tudi v neko 150 let staro lipo, ki jo je vihar s koreninami vred izruval. V Rihpovu, občina Trebnje, je treščilo v vinsko shrambo, ki je do tal pogorela. Toča je v nekaterih vaseh povzročila obšutno škodo in pričakovati je, da dobe prizadeti vsaj nekaj državne podpore.

— **Šmarsko-rogaško učiteljsko društvo** zboruje dne 16. t. m. ob 1. uri popoldne pri Sv. Križu tik Slatine.

— **Konkurz** se je otvoril nad premoženjem dne 17. aprila 1905 v Kresnicah umrlega župnika Simona Šnitka.

— **Utonila** je pri kpanju v Savi blizu Brezice dekla Marija Jegrič.

— **Dve osebi utonili.** 30. junija popoldne sta se šla Marko Zwickl in Matevž Perlič v Pesnico pri Mariboru kopat, a sta oba pri tem utonila.

— **Iz Hajdine.** V Dravi se je utopil dne 2. t. m. Hajdinčan Jožef Zajko, črvarjarski vajenec pri gosp. Pavliniču v Ptuj. Šestnajstletni ponesrečenec se je šel proti večeru z drugimi kopat, prišel je v vrtnice in izgubil v mrzlih valovih Drave. Trupla še dozdaj niso našli. V nevarnosti sta bila še druga dva, a ta so se pravočasno rešili.

— **Napad.** 30. letnega finančnega paznika Franca Šovernika je na novi cesti proti Opitni pri Trstu neki neznanec z nožem dvakrat tako težko ranil, da je moral iti Šovernik v tržaško bolnico.

— **Sleparski odbor proti invaziji regnicolov.** Just Paseo, Josip Resmini in Josip Olivatti (slednji urednik tržaškega lista »Il Gazzettino« v Trstu so se sestali v odbor, ki naj bi domače delavce rešil pred invazijo laških priseljencev. V ta namen so pobirali denar pri delavcih. Nabrali so okoli 100 K, katere so zapili. Policija je izvedela za to, pa je omenjene tri tiče aretovala. Med take ljudi spadajo uredniki tržaških laških listov. Olivatti je bil preje pri listu »Indipendente«.

— **Utonil** je snoči v ribniku pri rakovniškem gradu (Auerjevem bajerju) superijor salezijanskega zavoda dr. Angelus Festa. Vse kaže, da je ponesrečil pri kopanju, kajti ni vzroka misliti, da si je sam končal življenje. Pokojnik je imel čudno navado, da se je hodil ponoči kopat v ta ribnik, ki leži prav blizu salezijanske graščine Rakovnik in najbrž je to povod tistim skrivnostnim govoricam, ki križajo sedaj med ljubljanskimi terciarkami, med katerimi je imel pokojnik prav mnogo vnetih prijateljic. Dr. Festa je bil rojen leta 1866 v Turinu. Bil je trd in vnet Italijan, ali se je vslic temu dosti dobro naučil slovenskega jezika.

— **Preprečena nesreča.** Ko je včeraj popoldne prihajal do-

lenjski vlak proti prelazu v Hradeški vasi, je peljala Urška Potokarjeva iz Štefanje vasi baš čez tir in ko bi je strojevodja ne bil opazil tako naglo, bi se bila gotovo pripetila velika nesreča.

— **Pobegnili** je že dne 20. m. iz Trsta 12letni šolski učenec Iv. Pistan iz Litije in se dosedaj še ni povrnil. Deško je bil za svojo starost precej velike in šibke postave in ima za posebno znamenje bradavico na desnem licu.

— **Pobegnila** sta včeraj prisiljena od sgrade domobranke vojašnice 18letni Jožef Golin in 40letni Leander Monas. Za »razboj« sta pokradla dvema delavcema suknišče.

— **Tatvina.** Krojaškemu mojstru gosp. Franu Kraigherju je bila včeraj popoldne v Kolesiji ukradena srebrna remontar-ura, vredna 24 K. — **Poginil** je včeraj valed prevelike vročine v vlaku vol mazarja Erharte, ki ga je kupil v Radohovi vasi. Na dolenjskem kolodvoru so ga izločili.

— **Delavske gibanje.** Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 91 Slovencev, 10 Hrvatov in 17 Macedoncev, nazaj je pa prišlo 50 Hrvatov. — 6 Hrvatov je prišlo iz Nemčije, 20 Hrvatov in 20 Macedoncev pa iz Bohinja. — Predvčeršnjim je šlo v Ameriko 40 Hrvatov, 10 Crnogorcev in 7 Dalmatincev. — 2 Hrvata sta šla v Heb, 21 na Westfal-sko, 10 v Schaihs, 16 v Meran, 30 pa v Kočevje. — Na Dunaj je šlo 15 Kočevjarjev, v Kočevje pa 39 Macedoncev in 20 Ogrov, ki so bili dosedaj pri zgradbi karavanske železnice.

— **Mašel** se je pred justično palačo voltel ključ. Lastnik naj se zgasi pri vratarju justične palače.

— **Velik vojaški koncert** z umetelnim ognjem, katerega priredi g. Ferd. Makus, pirotehnik iz Gorice, bo jutri zvečer na Koslerjevem vrtu. Začetek ob 8. uri. Vstopnina 60 vin., otroci do 10. leta 20 vin.

— **Ljubljanska društvena godba** priredi danes zvečer v hotelu »Ilirija« (Kolodvorska ulica) društveni koncert za 8. žlane. Začetek ob 8. uri. Vstopnina za 8. žlane prosta, nečlani plašajo 40 vin. — Jutri zvečer je v Góški pivarni (Sv. Petra cesta) društveni koncert za 8. žlane. Začetek ob 8. uri. Vstopnina za 8. žlane prosta, nečlani plašajo 40 vin.

— **Najnovejša novice.** Vroščina je zahtevala predvčeršnjim na Saksonskem 14 žrtve. — Na Reki so imeli včeraj 57 stop. C vročine.

— **Častnik - surovež.** V Prahaticu je povabil poročnik L. Kirehner nekega gimnazijala v svoje stanovanje ter ga dal po nekem podčastniku pretepati, ker je dijak napravil neugodno opasko o poročnikovi ljubici. Poročnik je bil obsojen na 14 dni, podčastnik pa na 15 mesecev zapora. Kdo je zaslužil večjo kazen?

Telefonska in brzojavna poročila.

— **Št. Lenart v Slov. Goricah** 5. julija. Sinko dobil tukaj 17. Wastian 22, Pfrimer pa 6 glasov.

— **Dunaj** 5. julija. Dr. Ferjančič, dr. Šusteršič, Pogačnik in Mal-fatti so intervenirali pri Čehih vseh strank v imenu Slovencev in Italijanov ter apelirali nanje, da bi ne delali težkoč rešitvi kreditov za alpske železnice v tej sezoni. Slovenci so zlasti naglašali, da druga zveza s Trstom vozi po docela slovenskem ozemlju in da se same s pomočjo te moreta Trst in Gorica emancipovati od južne železnice, in spominjati Čeha na zvestobo in solidarnost Slovencev napram Čehom. Češki poslanci so izjavili, da bodo to zadevo dobrohotno pretre-sovali in jo rešili, če mogoče, po želji Slovencev.

— **Dunaj** 5. julija. Rešitev kredita za alpske železnice je že v tej seziji zagotovljena. Poslanska zbornica bo še zborovala prihod-nji teden. Poslanec Lupu je odlo-žil mesto ravnatelja bukovinske deželne banke.

— **Dunaj** 5. julija. Domobranski minister Schönaich je prečital danes pred zbornico uradno brzo-javko iz Pulja, iz katere je raz-vidno, da je vsled solnčarice prvi zadnji vaji umrl en vojak, zbolelo pa jih je za to boleznijo 65. Od teh so ozdraveli vsi razen 16. 13 se jih je že vrnilo k stotniji, 3 pa so izven vsake nevarnosti.

— **Pulj** 5. julija. Peti domobran-ski polk, ki je bil 3. t. m. na vajah in pri katerem se je zgodilo toliko slučajev solnčarice, šteje 800 mož. Ko je polk odkorakal iz vojašnice, je kazal toplotmer 23°. Skoro nato pa je poskočil na 30°. Prvi, ki ga je zadela solnčarica, je bil polkovni zdrav-nik, ki je padel s konja. Povelj-nik Klikić je rekel, da se naj koraka naprej, češ, da se tudi v vojni ne more izbirati vremena. Najprvo je padlo na tla 40 voja-kov. Skoro nato pa jih je obležalo preko 100. Vkljub temu pa so se vaje nadaljevale. Nedotaknjena se je vrnila samo 5. stotnija drugega bataljona, ka-teri je poročnik plačal v priznanje njene bravure hektoliter piva. V bolnici leži sedaj 37 vojakov. Naj-več so trpeli tržaški rezervisti, ki niso navajeni na štrapace.

— **Carigrad** 5. julija. Mornarji vseh ruskih trgovinskih ladij, ki so na potu v Sredozemsko morje, so začeli stavkati. Turška vlada in inozemske stacijske ladje v Ca-rigradu se boje, da preskoči punt iz Odesa v Carigrad, vsled česar so ukrenili obsežne varnostne od-vedbe.

— **Petrograd** 5. julija. Požiganja v predmestjih se strašno množe. Včeraj je med drugimi poslopji tudi zgorela tovarna za parkete v Belajevu. Škode je nad pol mi-lijona rubljev.

— **Petrograd** 5. julija. V Kron-štatu se je baje uprlo moštvo 1. in 10. brodograjskega. Poklicani so vojak, da zatro punt.

— **Petrograd** 5. julija. Širi se govorica, da so vsi častniki na črnorskem brodograjskem prosili, da se upokojijo ali izpuste iz službe.

— **Petrograd** 5. julija. Car je sprejel demisijo vojnega ministra Saharova. Na njegovo mesto je imenovan general Rjudeger; na mesto načelnika generalnega štaba pa general Paličmin.

— **Petrograd** 5. julija. Trans-portni parnik »Veha« se je vdal. Oklopnica »Potemkin« je zapustila rumunsko vodovje in se ne ve, kam je izginila.

— **Petrograd** 5. julija. Ravnatelj putilovske tovarne izjavlja, da je tovarno danes zatvoril, ker delavci niso prišli na delo. Tovarno stra-žijo vojak. Tudi delavci v tovarni »Loterne« štrajkajo. V celnem štrajka 25.000 delavcev. Po vseh ulicah in trgih patrolira konjenica in pehota.

— **Petrograd** 5. julija. Pravda proti pisatelju Gorkemu ni udu-šena. Njegov zagovornik je pred-lagal, da se zaslišita minister Witte in knez Svjatopolk-Mirski.

— **Odesa** 5. julija. Topove uporne ladje »Pobjedonoscev« so naredili nerabne, mornarje pa so razorožili. Ladijo je zasedla vojna mornarica ter odplula v pristanišče Niko-lajev.

— **Odesa** 5. julija. Na oklopnici »Georgi Pobjedonoscev« je izbruhnil nov upor. Šest upornih mor-narjev so pod varno eskorto izkr-cali na suho.

— **Odesa** 5. julija. Tu se sodi, da ni izključeno, da je »Potem-kin« odplul proti Kavkaškemu obrežju. V uradnih krogih se boje, da bi prihod »Potemkina« vplival na revolucionarno gibanje v Kavkazu.

— **Odesa** 5. julija. Kakor se čuje, se je »Potemkin« preskrbel s premogom na »Zlatem obrežju« in nato odplul, ne da bi se vedelo kam.

— **Odesa** 5. julija. »Pravitel-stveni Vjestnik« dolži, da so po-vzročili upor na »Potemkinu« Židje, vsled česar beže Židje iz Rusije, ker se boje protisemitskih izgrediv.

— **Sebastopol** 5. julija. Eskadra admirala Krjuperja se je vrnila semkaj z oklopnico »Pobjedo-noscev«.

— **Varšava** 5. julija. Trije delavci so policijskega nadzornika Avina

umorili s strelji in bodali. Storilci so zbežali. Bati se je splošnega klanja Židov.

— **Bjelostok** 5. julija. V mestnem centru se je vrgla na ulico bomba. Mnogo oseb je bilo ranje-nih in ubitih. Po ulicah se strelja.

— **Konstanca** 5. julija. Včeraj ob 11. uri se je pojavila na ob-zorju neka vojna ladja, ki se je z veliko hitrostjo blizala luki. Takoj se je vedelo, da je to ruska vojna ladja, ki zesleduje »Potem-kina«. V mestu je zavladalo silno razburjenje. Ladja se je usidrala v pristanišču brez običajnih salu-tov. Bila je to ruska torpedovka »Premiteljni«, ki je došla iz Sebastopola in ima nalogo izsle-diti in potopiti »Potem-kina«. Poveljnik ruske stacijske ladje je odšel na krov torpedovke.

— **Konstanca** 5. julija. Govori se, da je »Potemkin« vzel pre-moga z nekega italijanskega par-nika, ki ga je ustavil v bližini Suline.

— **Konstanca** 5. julija. Iz Ga-laca se poroča: Kapitan nekega italijanskega parnika poroča, da je srečal »Potemkina«, ki je plu v smeri proti Batumu.

— **Konstanca** 5. julija. Poveljnik ruske torpedovke, ki zasleduje »Pe-temkina«, je izpovedal, da se v slučaju, ako zasledi uporno ladjo, letá mora vdati, ker jo sicer mora brez pardaona potopiti. Torpedovka je ostala v pristanu eno uro in je nato odplula. Dve milj izven pri-stanišča ste čakali nanjo dve ruski oklopnici in dve torpedovki. Po-sadko tvori po 50 častnikov, ki so preoblečeni v navadne mor-narje.

— **Konstanca** 5. julija. »Potem-kin« je plul v bolgarsko in turško vodovje. Na krovu ima mnogo municije ali malo premoga.

Rusko-japonska vojna.

— **Tokijo** 5. julija. Admiral Ne-bogatov je bil z 81 Rusi preme-ščen v Kioto, ker ostali Rusi niso hoteli z njim občeavati.

— **Tokio** 5. julija. Admiral Ne-bogatov je dobil iz Petrograda obvestilo, da car Nikolaj ne želi, da bi se admiral po sklepu miru vrnil na Rusko.

— **Berolin** 5. julija. Iz Newyorka se poroča, da se hočejo Japonci izogniti veliki bitki, pač pa bodo ostali v bojni poziciji, dokler ne bo sklenjen mir.

Avstrijska specialiteta. Na želodcu bo-ehajočim ljudem priporočati je porabo »Pri-tnega« Mollvege Seidlitz-praska, ki je pre-kušeno domače zdravilo in vpliva na želodec krepilno ter pospešuje na prebavljenje in sicer z rastčim uspehom. Škatlica 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na želji zahtevati je izrečno MOLL-ov pre-parat, zaznamovan z varnostno znamko in s podpisom. 5 7-9

„Le Délice“
cigaretni papir, cigaretne stročnice
Dobiva se povsod 1079-7
Glavna zaloga: Dunaj, L. Predigergasse 5.

Darila.

Upravištva našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda: G. A. J. plačal 1 K za »goflanje«. — Mala družba pri Trpinu v Kamniku 4 K 10 vin, nabrala praznujočo obsojenca za »Zivio« klince. — G. ilozof M. Sever, Trojanec 10 K kot stava v Novakovi gostilni na Trojanah. — Pevsko društvo »Straža« na Ježici 6 K kot kot priznanje delujočemu društvu »Lira« v Kamniku, pri veselici. — Skupaj 21 K 10 vin. — Ziveli!
Za Prešernov spomenik: G. dr. Fr. Cvetko v Metliki nabralih 5 K. — Gosp. Iv. Lokar učitelj v Dobliči 50 vin. — G. Anton Koder c. kr. višji poštni oskrbnik v Bregunju 10 K. — »Darilec brez imena« v Trstu 5 K. — G. Lavoslav Ropas mlajši v Novem mestu 2105 K nabral 2. julija pri veselici m. in ž. podruž. Sv. C. in M. tam. — G. Blaž Dobida, posestnik v Trstu 10 K. Skupaj 51 K 55 vin. — Ziveli čestilci našega Prešerna!

Meteorološko poročilo.

Vlaka nad morjem 806.2. Srednji zrčni tlak 756.0 mm

Julij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
4	9. sv.	738.7	16.4	sl. jvzhod	pol. oblak.
5	7. sv.	737.7	22.2	brezvetr.	soparno
6	8. sv.	735.2	33.0	sl. jvzhod	jasno

Srednja včerajšnja temperatura: 25.7°, normale 19.3°. — Padavina 0.0 mm.

Borzna poročila.

Ljubljanska

"Kreditna banka" v Ljubljani.

Uradni kurzi dnu. borze 4. junija 1905.

Valosibent papirji.

Dinar Blago

40/100 majeva renta	100-35	100-55
40/100 srebrna renta	100-30	100-50
40/100 avstr. krona renta	100-40	100-60
40/100 zlatna	119-35	119-55
40/100 ogrska krona	97-—	97-20
40/100 zlatna	117-20	117-40
40/100 posojilo dežele Kranjske	99-50	101-—
40/100 posojilo mesta Spilet	100-60	101-60
40/100 Zadar	100-—	100-—
40/100 bos.-herc. žel. pos. 1902	103-85	101-85
40/100 češka dež. banka k. o.	100-55	100-55
40/100 zlatna	100-25	100-55
40/100 zlatna	100-70	101-70

40/100 zlatna	106-50	107-50
40/100 zlatna	100-50	101-50
40/100 zlatna	100-25	100-55
40/100 zlatna	100-—	100-90
40/100 zlatna	100-—	101-—
40/100 zlatna	100-75	101-75
40/100 zlatna	99-90	—
40/100 zlatna	99-50	100-—
40/100 zlatna	318-—	320-—
40/100 zlatna	101-05	102-—

40/100 zlatna	191-—	193-—
40/100 zlatna	293-50	295-50
40/100 zlatna	166-30	168-30
40/100 zlatna	306-—	312-—
40/100 zlatna	308-—	309-—
40/100 zlatna	268-50	275-—
40/100 zlatna	103-—	107-—
40/100 zlatna	140-85	141-85
40/100 zlatna	26-19	27-10
40/100 zlatna	477-—	485-—
40/100 zlatna	78-25	84-25
40/100 zlatna	88-25	94-25
40/100 zlatna	60-—	70-—
40/100 zlatna	55-—	56-—
40/100 zlatna	35-50	36-50
40/100 zlatna	64-—	68-—
40/100 zlatna	74-—	78-—
40/100 zlatna	537-—	544-—

40/100 zlatna	86-—	87-—
40/100 zlatna	672-75	673-75
40/100 zlatna	1646-—	1656-—
40/100 zlatna	658-75	657-75
40/100 zlatna	775-25	776-25
40/100 zlatna	246-—	246-50
40/100 zlatna	655-—	657-—
40/100 zlatna	826-—	827-—
40/100 zlatna	2667-—	2677-—
40/100 zlatna	549-—	550-—
40/100 zlatna	274-—	276-—
40/100 zlatna	575-—	581-—
40/100 zlatna	167-50	171-—

40/100 zlatna	11-31	11-35
40/100 zlatna	19-12	19-14
40/100 zlatna	23-49	23-56
40/100 zlatna	23-96	24-04
40/100 zlatna	117-45	117-65
40/100 zlatna	95-55	95-75
40/100 zlatna	253-—	253-50
40/100 zlatna	4-84	5-—

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 5. junija 1905.

Termin.

40/100 zlatna	100 kg. K	15-80
40/100 zlatna	100	16-22
40/100 zlatna	100	12-80
40/100 zlatna	100	14-94
40/100 zlatna	100	10-66
40/100 zlatna	100	11-48

Ekspoz.

5 vin. višje.

Zahvala.

Za mnoge dokaze srčnega odkritega sočutja med dolgo mučno boleznijo in ob smrti naše prerano umrle presrečno ljubljene soproge, matere, tete, gospe

Marije Sicherl

kakor za krasne darovane vence in številno častno spremstvo ob pogrebu drage nam pokojnice se čutimo dolžne, izreči tem potom najiskrenejšo zahvalo. Presrečno se zahvaljujemo g. k. kaplanu Richarju, ki je pokojnici lajšal zadnje trenutke s tolažili naše sv. vere. Sploh pa kličemo vsem nadežnim kom itd. presrečen: Bog plačaj!

2130

Žalujejoči ostali.

Spominjajte se dijaške in ljudske kuhinje pri igranju stavah, pri svečanostih in oporokah, kakor tudi pri nepričakovanih dobitkih.

Lepo stanovanje

v Knafovih ulicah št. 5

obstoječe iz 4 sob, predsobe, kuhinje in pripadkov se odda za 1. avgust t. l.

Pojasnila daje upravništvo „Slov. Naroda“.

2133-1

Prodaj iz proste roke raznovrstno

konjsko opravo

kočije, landaver, sani

in sploh vse za fujakarsko obrt potrebne stvari. Kupi se lahko takoj ali pa zadnji dan, dne 10. t. m. na licitaciji. Kupce vabim na ogled.

Kranj, dne 3. julija 1905.

Jernej Dolžan.

Franc Jožefova grenčica

pravzaprav reprezentant grenčic

(V medic. odd. splošne bolnice na Dunaju.)

KONCERT

V sredo, dne 5. julija

v hotelu „ILIRIJA“

Društvene godbe.

Začetek ob 8. uri zvečer.

Vstopnina za člane prosta, za nečlane 40 vin.

Se priporoča

FRIC NOVAK, hotelir.

2127 2

Naznanilo.

Na mestni realki v Idriji se bo vršilo vpisovanje učencev v I. razred dne

9. julija 1905

izjemoma tudi še 10. in 11. julija t. l. oziroma dne

10. septembra 1905.

Ušenci naj prinese s seboj rojstni (krosto) list in šolako izpričevalo. Sprejemni izpiti bodo dne 15. julija t. l. oziroma dne 16. septembra t. l. ob 9. uri dopoldne.

V pripravljalni razred se bodo vpisavali učenci dne 14. septembra 1905. leta.

Na mestni realki v Idriji ni niti šolnine, niti vpisnine.

Ravnateljstvo mestne nižje realke v Idriji,

dne 3. julija 1905.

2123-2

Poslano.

Slavnim c. kr. mestnim in krajnim šolskim svetom, učiteljskim konferencam, velečenjenim gg. šolskim nadzornikom, šolskim vodstvom toplo priporočam, predno se odločijo za vpeljavo tujih slabših izdelkov, da zahtevajo vzorce in cenik **mojih šolskih zvezkov.**

Moji šolski zvezki

so pod jamstvom boljši in cenejši nego konkurenčni izdelki ter prosim za vpeljavo mojih šolskih zvezkov **le tedaj**, ako je istinita moja trditev.

Ne apelujem za splošno vpeljavo svojih šolskih zvezkov zato, ker je moje podjetje za izdelovanje šolskih zvezkov edino na Kranjskem, temveč le radi tega, **ker faktično nudim boljše in cenejše blago**, nego je konkurenčno.

Zahtevajo naj se torej povsod in pri vseh trgovcih moji šolski zvezki in zagotavljam najsolidnejšo postrežbo.

Z odličnim spoštovanjem

1989-3

Jos. Petrič

tovarna papirnih izdelkov v Ljubljani.

Pripomba.

Glede velikolepnega sloga v „Poslanem“ g. Antona Umeka iz Brežic omenjam le toliko, da plačam takoj 100 K za Učiteljski konvikt, čim se dokaže, da moji šolski zvezki niso boljši in cenejši od konkurenčnih. Gosp. Anton Umek pa mojega „Poslanega“ niti razumel ni, ali pa je prezrl stavek, da prosim za vpeljavo svojih šolskih zvezkov le tedaj, ako je moja trditev, namreč: „da so moji šolski zvezki boljši in cenejši od konkurenčnih“, istinita.

In to trditev vzdržujem v polnem obsegu tudi nasproti zvezkom g. Ant. Umeka iz Brežic, dasi ga med svoje konkurente niti štel nisem, ker konkuriram jaz le z velikimi, v prvi vrsti nemškimi firmami in to upam z uspehom.

2 deklici Prodajalka

ali pa 2 dijaka se sprejmeta na hrano in stanovanje pri boljši rodovini. Skrbno nadzorstvo, klavir na razpolago.

Kje — pove upravništvo „Slov. Naroda“.

mešane trgovine z večletno prakso na deželi, želi svojo službo premeniti radi boljše izobrazbe.

Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“.

2051-3

„ŠVICARIJA“

V četrtek, dne 6. julija

2134

velik

VOJAŠKI KONCERT

Začetek ob 1/8. zvečer.

Vstopnina 40 vin.

K mnogobrojni udeležbi vljudno vabi

I. KENDA.

Ces. kr. avstrijske

državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. junija 1905. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA NA TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m. ponoči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, Selzthal v Ansee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 5. uri 07 m. zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Linc, Budejovice, Plzen, Marijane v. are, Heb, Francove v. are, Karlove v. are, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 44 m. dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj, Solnograd, Inomost, Bregenc, Zeneva, Pariz. — Ob 3. uri 15 m. popoldne osonni vlak v Podnart-Kropo, samo ob nedeljah in praznikih. — Ob 3. uri 58 m. popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Pontabel, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijane v. are, Heb, Francove v. are, Karlove v. are, Prago. Ljubljana-Linc-Praga direktni voz I. in II. razr., Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (Ljubljana-Monakovo direktni voz I. in II. razreda). — PROGA V NOVO MESTO IN KOČEVJE. Osonni vlaki. Ob 7. uri 17 m. zjutraj osonni vlak v Novo mesto, Stražo, Toplice, Kočevje, ob 1 uri 5 m. pop. istotako. — Ob 7. uri 8 m. zvečer v Novo mesto, Kočevje. — PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA. Ob 3. uri 23 m. zjutraj osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo (Monakovo-Ljubljana direktni voz I. in II. razr.). Inomost, Franzensfeste Solnograd Linc, Steyr, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak Ob 7. uri 12 m. zjutraj osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 10 m. dopoldne osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Karlove v. are, Heb, Marijane v. are, Prago (Praga-Linc-Ljubljana direktni voz I. in II. razreda), Plzen, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Zeneva, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, Smohor, Pontabel. — Ob 4. uri 29 m. popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 06 m. zvečer osonni vlak z Dunaja, Lipskega, Prage, Franzensfeste, Karlovih varov Heba, Mar. varov, Plzna Budejovic, Linc, Ljubna, Beljaka Celovca, Pontabla, čez Selzthal ob Inomosta in Solnograda. — Ob 9. uri 5 m. zvečer iz Lesec Bleda samo ob nedeljah in praznikih. — Ob 10. uri 49 m. zvečer osonni vlak iz Trbiža ob 1. junija do 10. septembra ob nedeljah in praznikih. — PROGA IZ NOVEGA MESTA IN KOČEVJA. Osonni vlaki: Ob 8. uri 44 m. zjutraj osonni vlak iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m. popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m. zvečer istotako. — ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. V KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 7. uri 10 m. zvečer. — Ob 10. uri 45 m. ponoči samo ob nedeljah in praznikih — PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. IZ KAMNIKA. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m. zjutraj, ob 10. uri 59 m. dopoldne, ob 6 uri 10 m. zvečer. Ob 9. uri 55 m. ponoči sam ob nedeljah in praznikih. — Srednjeevropski čas je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani.

2079

Restavracija „pri Levu“

Marije Terezije cesta 16. prej Košenina. Marije Terezije cesta 16.

Vsak dan večkrat sveže

puntigamsko marčno in bavarsko pivo.

Pristni cviček, razna druga naravna ter vina v steklenicah in raznovrstni šampanjec.

Izborna jako cena kuhinja.

Na razpolago je velik senčnat vrt in prostoren salon za društvene veselice, zborovanja i. t. d.

Večkrat v tednu domače godbene zabave.

K obilnemu obisku vabi najvljudneje

Al. Kos, restavrater.

1914-7

Ernest Hammerschmidta nasledniki
MADILE, WUTSCHER & Ko.
trgovina železnin in kovin
Valvazorjev trg št. 6 — Ljubljana — Prešernova ulica št. 50.
Velika zaloga kuhinjskega orodja in hišne oprave.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi.
Rez. fond: 31,865,386-80 K izplačane odškodnine in kapitalije: 82,737,159-57 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko narodno upravo.
Vse poliznile daje:
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančni hiši v Gosposkih ulicah števil. 12.

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škodo cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatno podporo v narodne in občnkoristne namene.

Sprejmeta se dva 2113
učenca
v železninsko in špecerijsko trgovino
Fr. Stupica v Ljubljani
Marije Terezije cesta št. 1.

V najem se odda takoj
gostilniška koncesija
z žganjatočom.
Naslov pove upravnistvo „Slov. Naroda“.
2139-1

Kupi se
Janežič-Bartlov
nemško-slov. slovar.
Dopisi pod „Slovar“ upravnistvu „Slov. Naroda“.
2128

Stanovanja
obstoječa iz 3 in 5 sob, se oddajo v najem v novih stavbah v Dalmatinovih ulicah.
Povpraša se v Šelenburgovih ulicah št. 6, I. nadstropje, pisarna Deghenghi.
2129-1

Stara živahna
trgovina
z mešanim blagom, v zvezi z gostilno, se odda z zalogo, celo hišo, vrtom, skladišči itd. za dobo od 5 do 10 let v najem.
Naslov pove upravnistvo „Slov. Naroda“.
2013-4

V sredo 5. julija t. l.
v hotelu „Lloyd“
vojaški koncert.
Začetek ob 8. zvečer.
Ustopenina 40 vin.

V četrtek 6. julija t. l.
na Koslerjevem vrtu
umetalni ogenj
pirotehnika Makuca iz Gorice
in
vojaški koncert
Začetek koncerta ob 8. uri zvečer.
Začetek umetalnega ognja ob pol 10. uri zvečer.
Vstopnina: Odrasli 60 vin. Otroci 20 vin.
Na prijazen obisk vabi z vsem spoštovanjem
M. Erbežnik
restavraterka.
2083-2

Meblovane
SOBE
s posebnim vhom se oddajo
na Cojzovi cesti št. 9.
Istotam se prodajo tudi 2140-1
kipi Prešerna, Bleiweisa
in Valvazorja
visoki po 90 ctm.

Za tujce!
Odda se novo napravljeno poslopje s 16 mebliranimi sobami in s kopalno sobo. Kraj je jako romantičen, izleti na vse strani (Vrata, Peričnik, Triglav, Rožica, Kepa itd.) Posebno je pripraven ta kraj za hribolazce, ker je oddaljen samo 10 minut od postaje. Na razpolago so vozovi, vodniki kakor tudi v gostilni nov klavir. Za p. n. tujce dobra kuhinja in pijača. točna postrežba, solidne cene.
Za obilen obisk se priporoča vdani
Ivan Janša
gostilničar (po domače Železnik)
Dovje, Gorenjsko. 2071-4

čisti samo
Globus
Najboljše čisto na svetu
1026-6 1 4

5-6000 kron
iščem in sicer 2000 kron takoj, ostalo v teku avgusta. 2112-3
Ponudbe z natančnimi pogoji do 8. t. m. na uprav. „Slov. Naroda“ pod „Brezkonkurenčno in sigurno“.
GRAND PRIX
Pariška svetovna razstava 1900.

Svetovnoslavna ustna voda.
Dobiva se povsod. 1445-18

Ženitna ponudba.
Uradnik s stalno službo in lepo plačo se želi seznaniti zaradi ženitve s prijazno, v gospodarstvu dobro veščo gospi ali vdovo v starosti od 25 do 35 let. Premoženje ljubo. 2137 1
Natančne ponudbe s sliko pod „ZLATI ČAS“ na upravništvu „Slov. Naroda“.

Enonadstropna hiša
št. 113 na Vrhniki s hlevom, malim vrtom, travnikom in z nekoliko gozda, se zaradi družinskih razmer prodaja. V hiši je že nad 50 let stara pekarska obrt. — Več se poizve pri lastniku Franc Tomšiču v Polhovem gradu. 2089-2

Za tujce!
V Radovljici (Gorenjsko) in v okolici se odda več stanovanj, meblovanih in nemeblovanih sob za poletno sezono.
Pojasnila daje: 1912 4
„Društvo za promet s tujci“ v Radovljici.

Resna ženitna ponudba.
Samostojen oskrbnik krasne velike graščine na Stajerskem v stalni službi z 2800—3000 K letnih dohodkov, 29 let star, lepe zunanosti, blagega ple menitega značaja, brezmadežne preteklosti, obče spoštovan, iz boren ekonom, išče tem potom znanja v svrhu zakona s premožno, zdravo, primerno izobraženo gospico v starosti 16 do 30 let. Glavni pogoj: blag značaj, neomadeževana preteklost, lepota postranska stvar. 2136 i
Samo resne, natančne ponudbe s sliko naj se pošljejo pod „Biser 1905“ do 15. julija na uprav. „Slov. Naroda“. — **Tajnost z jamčenjem.**

Dobre ohranjeno
kolo za dečka
se takoj kupi.
Ponudbe na „poštni predal št. 100“ pošta Kranj. 2131-1

INŠTRUKCIJO
dijaka gimnazijskih razredov ali kako drugo poučevanje v počitnicah sprejme v Ljubljani stanujoč visokošolec.
Naslov: „Instrukcija“, poste rest glavna pošta, Ljubljana. 2138-1
Več
izurjenih delavk
za pletenje na stroju kakor tudi dve za kvačkanje
(heklanje) sprejme 2033-3
M. FRANZL, Privoz št. 10 (Prule).

550 hl
vina
belega, črnega in šilerja (cvička) letniki 1899—1904
proda 1981-5
graščina MOLVICE
pošta Samobor na Hrvaškem.

Slovenske muzikalije
ravnokar izšle!
Govekar Fr.: **Rokovnjači**, uglasbil **Viktor Parma**, komplet K 10-70.
Posamezno:
1. Overture za klavir . . . K 250
2. Kuplet za moški glas s klavirjem . . . 1-
3. Zora vstaja, za sopran s klavirjem . . . 1-
4. Cvetičih dekle prsa bela, samospev (sopran), z mešanim zborom ob spremljevanju klavirja . . . 2-
5. Mladi vojaki, koračnica za klavir in petje . . . 1-20
6. a) Oj zlata vinska kaplja ti, samospev z moškim zborom. . . 3-
b) Povsod me poznajo, samospev iz „Zdravice“ . . . 3-
Govekar Fr.: **Legionarji**, uglasbil **Viktor Parma**, komplet K 11-20.
Posamezno:
1. Zapoji mi, ptičica, glasno, pesem za sopran s klavirjem . . . K 1-20
2. V petju oglašimo, moški zbor s klavirjem . . . 1-80
3. Kuplet za moški glas s klavirjem . . . 1-
4. Romanca, samospev (tenor) z moškim zborom ob spremljevanju klavirja . . . 1-80
5. Ptica, pesem za sopran s klavirjem . . . 1-20
6. Skoz vas, koračnica. Po besedah J. Stritarja. Za klavir (s petjem ad libitum) . . . 1-20
7. Sezidal sem si vinski hram, samospev z moškim zborom. Za petje in klavir iz „Zdravice“ . . . 3-
Dalje: 3268-35

Viktor Parma: Mladi vojaki, koračnica s petjem ad libitum. Ze 3. izdaja . . . K 1-20
Viktor Parma: Mladi vojaki, za citre . . . 1-
Viktor Parma: Slovenske evetke, potpourri po slovanskih napevih . . . 250
Viktor Parma: Triglavske rože, valček po slovanskih napevih . . . 250
Viktor Parma: Zdravice, za petje in klavir . . . 3-

Žirovnik Janko: Narodne pesmi z napevi, I. zvezek K 1-20 po pošti K 1-30.
Žirovnik Janko: Narodne pesmi z napevi, II. zvezek K 1-20, po pošti K 1-10.
Največja zaloga muzikalij v Ljubljani.
Katalogi gratis in franko.
Izposojevalnica muzikalij obsega 10.000 števil.
Mesečni abonement s premijami. Razpošilja tudi na zunan
Oton Fischer
trgovina z muzikalijami v Ljubljani.

Prva in edina narodna trgovina
v kateri gospodje razun konfekcije čisto vse dobe, je
Prva modna trgovina za gospode
Engelbert Skušek
2075-2
Pred škofijo 19. Ljubljana Pred škofijo 19.

PRIZNANO NAJBOLJŠE OLJNATE BARVE.
NAJFINEJŠE TELEFON 154.
BARVE ZA UMETNIKE
DR. SCHOENFELDA & KO. V DÜSSELDORFU
FINE OLJNATE BARVE ZA ŠTUDIJE DR. SCHOENFELDA & KO. V DÜSSELDORFU (PUŠKA 20 VIN.) MEČILA,
APARATE, BARVE IN PREDLOGE ZA
ŽGALNO SLIKANJE
VELIKO IZBIRO
LESENIH IZDELKOV
ZA VŽIGANJE IN POSLIKANJE IMATA
BRATA EBERL
TOVARNA OLJNATIH BARV, LAKOV IN FIRNEŽEV
MIKLOŠIČEVA CESTA 6
LJUBLJANA.
ČOPIČI. — BRONCE. — KARBOLINEJ. — LIM.
FIRNEŽ LE IZ KRANJSKEGA LANENEGA OLJA.
TUZEMSKI IN INOZEMSKI LAKI.